

DET KONGELEGE
JUSTIS- OG POLITIDEPARTEMENT

St.prp. nr. 1

(2004–2005)

FOR BUDSJETTERMINEN 2005

Svalbardbudsjettet

Innhald

Del I

Innleiing	7
1 Innleiing	9
1.1 Generelt om Svalbard	9
1.2 Bakgrunnen for eit eige svalbard- budsjett	9
2 Mål for norsk svalbardpolitikk	10
2.1 Heilskapleg forvaltning av norske interesser i polarområda	10
2.1.1 Samordne og koordinere forvaltinga sin politikk for polarområda	11
2.1.2 Sikre ei god forvaltning lokalt på Svalbard gjennom Sysselemdannen ..	13
2.1.3 Leggje til rette for eit godt lokalde- mokrati i Longyearbyen	13
3 Forslag til svalbardbudsjett for 2005	15
4 Forslag til løyvingar til svalbardformål frå andre departement over statsbudsjettet (jf. vedlegg 1)	16
4.1 Miljøverndepartementet	16
4.2 Nærings- og handelsdepartementet	17
4.3 Utdannings- og forskningsdepartementet	19
4.4 Finansdepartementet	21
4.5 Samferdselsdepartementet	21
4.6 Barne- og familiedepartementet	22
4.7 Helse- og omsorgsdepartementet .	22
4.8 Moderniseringsdepartementet	23
4.9 Kultur- og kyrkjedepartementet	23
5 Oversikt over forslag til løyvingar på svalbardbudsjettet for 2005	24

Del II

Dei enkelte utgifts- og inntektskapitla	27
Kap. 0001 Svalbard kyrkje	29
Kap. 0002 Tilskot til kulturelle formål m.m. ...	29
Kap. 0003 Tilskot til Longyearbyen lokalstyre	29
Kap. 0005 Sysselemdannen (jf. kap. 3005)	30
Kap. 3005 Sysselemdannen (jf. kap. 5)	31
Kap. 0006 Sysselemdannen si transportteneste (jf. kap. 3006)	31
Kap. 3006 Sysselemdannen si transportteneste (jf. kap. 6)	32

Kap. 0007 Tilfeldige utgifter	32
Kap. 0009 Kulturminnetiltak	32
Kap. 0011 Bergmeisteren	33
Kap. 0017 Refusjon til Norsk Polarinstitut	33
Kap. 0018 Fyr og radiofyr	34
Kap. 0019 Staten sine bygningar på Bjørnøya og Hopen	34
Kap. 0020 Staten sine bygningar i Longyearbyen (jf. kap. 3020)	34
Kap. 3020 Staten sine bygningar i Longyearbyen (jf. kap. 20)	35
Kap. 0022 Likningsforvaltinga for Svalbard ..	35
Kap. 3030 Skattar og avgifter	36
Kap. 3035 Tilskot frå statsbudsjettet	36

Forslag til vedtak om løyving av utgifter og inntekter for administrasjonen av Svalbard for budsjetterterminen 2005

38

Forslag til vedtak om formues- og inntektsskatt til Svalbard for inntektsåret 2005

40

Forslag til vedtak om bestillingsfullmakt for budsjetterterminen 2005

41

Forslag til vedtak om meirinntektsfullmakt for budsjetterterminen 2005

41

Forslag til vedtak om avgift av kol som blir utført frå Svalbard for budsjetterterminen 2005

41

Vedlegg 1

Oversikt over forslag til utgifter på Svalbard som
blir dekte over statsbudsjettet for 2005

42

Vedlegg 2

Oversikt over forslag til inntekter til Svalbard som
inngår i statsbudsjettet for 2005

45

Vedlegg 3

Kart over Svalbard

46

DET KONGELEGE
JUSTIS- OG POLITIDEPARTEMENT

St.prp. nr. 1

(2004–2005)

FOR BUDSJETTERMINEN 2005

Svalbardbudsjettet

*Tilråding frå Justis- og politidepartementet av 10. september 2004,
godkjend i statsråd same dagen.
(Regjeringa Bondevik II)*

Del I
Innleiing

1 Innleiing

1.1 Generelt om Svalbard

Svalbard omfattar alle øyar, holmar og skjer mellom 10 og 35 grader austleg lengd og 74 og 81 grader nordleg breidd. Samla landareal er om lag 62 700 km². Territorialfarvatnet rundt Svalbard vart utvida frå 4 til 12 nautiske mil frå 01.01.2004. Rundt 54 pst. av øygruppa er dekt av isbrear. Med sine 39 000 km² er Spitsbergen den største av øyane.

Svalbardtraktaten av 9. februar 1920 gav Noreg suverenitet over øygruppa. Sidan 1925 har Svalbard vore ein del av kongeriket Noreg. Sysselmannen er regjeringa sin øvste representant på Svalbard, og tek vare på staten sine interesser på øygruppa.

Norsk lovgiving gjeld ikkje fullt ut for øygruppa. Etter svalbardlova § 2 gjeld norsk privatrett, strafferett og lovgivinga om rettspleia utan vidare for Svalbard om ikkje anna er fastsett. Andre lover gjeld ikkje utan når det er fastsett særskilt. Det kan også gis særskilte føresegner for Svalbard. Alle som besøker Svalbard eller oppheld seg på øygruppa, pliktar å følgje dei lovene og reglane som gjeld.

Størsteparten av busetnaden på Svalbard ligg på øya Spitsbergen. I tillegg bur det folk ved dei meteorologiske stasjonane på Hopen og Bjørnøya. Longyearbyen er det administrative senteret på Svalbard og er i dag òg den største busetnaden. I følgje befolkningsregisteret for Svalbard er det pr. 01.09.2004 totalt 1 831 busette i Longyearbyen. I Barentsburg er det pr. 03.09.2004 registrert 812 busette. Busetnaden her er bygd opp rundt koldrifta til Trust Arktikugol. Den andre russiske busetnaden på Svalbard, Pyramiden, vart fråflytt i april 1998 då Trust Arktikugol avvikla koldrifta si der. I Ny-Ålesund er all verksemd knytt til forskning og forskningsservice. I følgje befolkningsregisteret er det pr. 01.09.2004 til saman 33 heilårs busette her. Ved den polske forskingsstasjonen i Hornsund

er det pr. 01.09.2004 registrert 8 heilårs busette. I Svea, der Store Norske Spitsbergen Grubekompani driv koldrift, er det pr. 01.09.2004 registrert 9 busette.

1.2 Bakgrunnen for eit eige svalbardbudsjett

Artikkel 8 i Svalbardtraktaten avgrensar høvet til å krevje inn skattar og avgifter på Svalbard og korleis desse midlane skal nyttast. Dette er bakgrunnen for at det blir fremja eit eige svalbardbudsjett.

Justisdepartementet fremjar svalbardbudsjettet som ein eigen budsjettproposisjon samtidig med statsbudsjettet. I hovudsak er det den statlege administrasjonen av Svalbard som er finansiert over svalbardbudsjettet. Dette er dels verksemd på Svalbard underlagt Justisdepartementet, og dels verksemd underlagt andre fagdepartement. Longyearbyen lokalstyre får òg løyvingane sine over svalbardbudsjettet.

Kvart år gis eit tilskot frå statsbudsjettet til dekning av underskotet på svalbardbudsjettet, jf. St.prp. nr. 1 (2004–2005) Justisdepartementet kap. 480. Tilskotet er inntektsført på svalbardbudsjettet kap. 3035.

Svalbardbudsjettet gir òg ei samla oversikt over statlege løyvingar til svalbardformål. Kvart år yter staten eit tilskot for å leggje til rette for nasjonal og internasjonal forskning på Svalbard, miljøforvaltning og til tiltak som drift av sjukehus og skule i Longyearbyen. Slike utgifter blir dekte over det ordinære statsbudsjettet under kapitla til dei enkelte fagdepartementa. Forslag til løyvingar for 2005 er omtalt nærare under punkt 4 nedanfor, jf. også vedlegg 1.

Under behandlinga av St.meld. nr. 9 (1999–2000) Svalbard, slutta Stortinget seg til ønske frå regjeringa om å føre vidare ordninga med eit eige svalbardbudsjett.

2 Mål for norsk svalbardpolitikk

Overordna mål

Regjeringa sine overordna mål for svalbardpolitikken vart vedtekne i samband med behandlinga av St.meld. nr. 40 (1985–86) om Svalbard. Måla vart gjentekne i St.meld. nr. 9 (1999–2000) Svalbard. Dei er òg lagt til grunn ved den årlege behandlinga av svalbardbudsjettet. Måla er:

- ei konsekvent og fast handheving av suvereniteten
- korrekt overhalding av Svalbardtraktaten og kontroll med at traktaten blir etterlevd
- bevaring av ro og stabilitet i området
- bevaring av den særeigne villmarksnaturen i området
- oppretthalding av norske samfunn på øygruppa

Arbeidet med St.meld. nr. 9 vart koordinert av Justisdepartementet, og dei fleste fagdepartementa var involverte. Meldinga inneheldt ei heilskapleg vurdering av norsk svalbardpolitikk. Det vart gjort greie for dei måla, prioriteringane og verkemidla som gjeld spesielt for Svalbard. Stortinget slutta seg i all hovudsak til utgreiinga frå regjeringa. Dette viser at det er stor semje om norsk svalbardpolitikk.

Måla for svalbardpolitikken ligg innafør dei generelle måla i norsk politikk om å sikre nasjonal tryggleik og integritet, overhalde internasjonale rettsreglar og plikter og arbeide for internasjonal avspenning og fred. Dei har sikker forankring i nasjonale interesser og haldningar, og er i samsvar med dei traktatbundne pliktene Noreg tok på seg då suvereniteten over øygruppa vart internasjonalt akseptert. Måla tener derfor til å møte dei internasjonale forventningane som blir stilte. I ei tid då Arktis tiltrekkjer seg aukande interesse skal svalbardpolitikken medverke til at utviklinga i nordområda kan skje på ein fredeleg måte, og til at konflikstar blir unngått.

Det er viktig å sjå måla i samanheng. Det må vere ei konsekvent handheving av norsk suverenitet innafør ramma av føresegnene i traktaten. Dette har vore ein føresetnad for at dei andre traktatpartane har tillit til at øygruppa ikkje blir utnytta i strid med desse føresegnene.

Hovudmål og delmål

Justisdepartementet har følgjande hovudmål og delmål for sitt arbeid med polarsaker:

Tabell 2.1 Hovudmål og delmål for Justisdepartementet

Hovudmål	Delmål
Heilskapleg forvaltning av norske interesser i polarområda	<ol style="list-style-type: none"> 1. Samordne og koordinere forvaltninga sin politikk for polarområda 2. Sikre ei god forvaltning lokalt på Svalbard gjennom Sysselmannen 3. Leggje til rette for eit godt lokaldemokrati i Longyearbyen

2.1 Heilskapleg forvaltning av norske interesser i polarområda

Den norske verksemda i polarområda (Svalbard, Jan Mayen og bilanda i Antarktis) stiller ofte forvaltninga overfor utfordringar som ikkje er til stades på fastlandet. Polarområda er òg politisk viktige. Dette gjer det nødvendig å sjå dei enkelte fagetatane si verksemd i desse områda i saman-

heng og i eit breiare perspektiv. Justisdepartementet har ansvaret for å koordinere og samordne forvaltninga sitt arbeid med polarsaker for å sikre ein heilskapleg norsk politikk i polarområda.

Samordningsarbeidet skjer i hovudsak gjennom Det interdepartementale polarutvalet, jf. pkt. 2.1.1. I tillegg er Sysselmannen ein svært viktig medspelar i arbeidet med å sikre ei god forvaltning av øygruppa, jf. pkt. 2.1.2. Sysselmannen er regje-

ringa sin øvste representant på Svalbard, og har sete i Longyearbyen. Han har som hovudoppgåve å medverke til at måla i norsk svalbardpolitikk blir oppfylte. Dette ligg til grunn for all verksemd ved sysselmannskontoret. Sysselmannen har funksjon som både fylkesmann, notarius publicus og politi-meister. Han har òg ei viktig oppgåve som miljøforvaltar, og har den lokale kontakten med utanlandske busetnader på Svalbard.

Ein annan viktig medspelar i arbeidet med å utvikle lokalsamfunnet i Longyearbyen på ein god måte er Longyearbyen lokalstyre, jf. pkt. 2.1.3. Justisdepartementet arbeider derfor for å ha ein god dialog med lokalstyret, og søkjer saman med dei å finne gode løysingar på dei utfordringane lokalsamfunnet står overfor. Samtidig er det òg viktig å leggje til rette for eit godt samarbeid mellom dei lokale styresmaktene på Svalbard. Den auka kompleksiteten gjer dessutan at departementet søkjer å ha ein god dialog med andre lokale aktørar, samt ulike organisasjonar og institusjonar.

På Svalbard har den norske busetnaden på øygruppa tradisjonelt vore knytt til koldrift. Dette er framleis den næringa som har flest sysselsette. Dei siste åra har det likevel skjedd ein auke i både offentleg og privat verksemd, særleg innan turisme og reiseliv. Aktiviteten har òg auka innafor forskning og høgare utdanning, først og fremst i Longyearbyen og Ny-Ålesund. Samtidig har regjeringa eit ønske om å utvikle Longyearbyen i retning av eit familiesamfunn, men ikkje eit livsløpssamfunn. Denne utviklinga fører mot eit meir komplekst samfunn som igjen opnar for nye interesse-motsetnader mellom fleire aktørar. Dette gjer samordninga til ei viktigare og meir krevjande oppgåve enn tidlegare.

Dei siste åra har det skjedd ei aukande desentralisering av ansvar og mynde innafor dei ulike statlege sektorane. Denne omlegginga har gitt særleg store utfordringar i forhold til utøving av norsk politikk på Svalbard. Det har òg skjedd ei endring i den statlege eigarstrukturen i Noreg ved at forvaltningsorgan i større grad enn tidlegare blir organiserte som aksjeselskap. Dette inneber at desse selskapa, til dømes Posten, Avinor og Telenor, har eit større krav til inntening enn før. Tidlegare har desse selskapa bl.a. vore nytta aktivt i svalbardpolitikken. Den nye organiseringa av selskapa gjer at dette blir vanskelegare. Ein må derfor finne nye måtar å leggje til rette for utøving av svalbardpolitikken på.

Aukande turisme og ferdsel på Svalbard synleggjer behovet for å halde oppsyn med og avdekkje eventuelle brot på føresegna om vern av Svalbard sitt natur- og kulturmiljø. Det er òg ei utfordring når det gjeld tryggleik, både ved ferdsel

på land og til sjøs. Viktige tiltak i denne samanheng er Sysselmannen si oppsyns- og kontrollverksemd og informasjonsarbeid. Det er ei utfordring å nå ut til dei som besøker øygruppa med viktig informasjon på ein god og effektiv måte.

Svalbard og Longyearbyen har mange særtrekk. Likevel ser ein at Longyearbyen på mange områder, og i aukande grad, liknar eit fastlands-samfunn. Dette fører til at ein stadig oftare må vurdere om regelverk for fastlandet òg skal gjerast gjeldande for Longyearbyen og Svalbard. Lovgivingstilhøva for Svalbard er spesielle, jf. bl.a. lov 17. juli 1925 nr. 11 om Svalbard (svalbardlova) § 2. Det er derfor ei utfordring å få til ei heilskapleg utvikling av regelverk. Målet er eit tilpassa og oversiktleg regelverk som er tilgjengeleg for alle. Justisdepartementet har fokus på denne problemstillinga.

2.1.1 Samordne og koordinere forvaltninga sin politikk for polarområda

For å sikre ei god forvaltning av Svalbard vart det allereie i 1965 oppretta eit eige Svalbardutval. I 1971 vart ansvarsområdet for utvalet utvida til òg å gjelde Jan Mayen og bilanda i Antarktis. Namnet vart då endra til Det interdepartementale polarutvalet. Hausten 2002 vart det fastsett ny instruks for utvalet (sjå rundskriv G-6/2003). Dette vart gjort bl.a. for å gjere Polarutvalet i stand til betre å møte dei utfordringane ein står overfor med eit meir kompleks samfunn på Svalbard.

Polarutvalet, som er leia av Justisdepartementet, skal drøfte alle saker som vedkjem forvaltninga av polarområda. Utvalet kan gi rådgivande uttalar til aktuelle departement, eller leggje fram saker for regjeringa. Polarutvalet består av representantar frå dei mest sentrale departementa i polarsamanheng (JD, UD, MD, UFD, NHD, FIN, SD, FKD), Norsk Polarinstitut, Sysselmannen på Svalbard og Statsministeren sitt kontor. Justisdepartementet er sekretariat for utvalet. Utvalet møtest om lag ti gonger i året. Statssekretærene deltek på to av møta.

I følgje instruksjonen har Polarutvalet eit koordinerande ansvar i saker som vedkjem utanriks-, miljø-, ressurs-, forskings- og tryggleikspolitikken. Saker på desse områda skal leggjast fram for utvalet. Utvalet kan gi ei skriftleg uttale til vedkommande fagdepartement. Polarutvalet kan òg ta initiativ overfor andre departement for behandling og utgreiing av spørsmål. I tillegg skal alle lov- eller forskriftssaker som gjeld polarområda leggjast fram for Justisdepartementet, som vurderer framlegging for Polarutvalet.

Utvalet skal drøfte tilhøve som gjeld forvaltinga av dei statlege eigarinteressene på Svalbard. Det skal vurdere tilhøva opp mot andre viktige omsyn i norsk svalbardpolitikk, før det blir treft avgjerd i vedkommande fagdepartement. Saker som kan ha innverknad for dei områda der utvalet har koordineringsansvar, skal alltid leggjast fram for Polarutvalet. Det er likevel ikkje meininga at Polarutvalet skal behandle reine forretningsspørsmål som ikkje rører ved viktige omsyn i norsk svalbardpolitikk.

At polarsaker blir lagt fram for Polarutvalet endrar ikkje vedkommande fagdepartement si mynde til å treffe avgjerder. Det endrar heller ikkje det konstitusjonelle ansvaret til vedkommande fagstatsråd. Formålet med ei slik framlegging er å sikre at utvalet får nødvendig informasjon og at saker kan drøftast før avgjerda blir teke i vedkommande fagdepartement. Dersom eit fagdepartement vil avgjere saka i strid med uttale frå Justisdepartementet eller Polarutvalet, skal saka leggjast fram for regjeringa.

Polarutvalet har for tida særleg fokus på enkelte område. Eit prioritert område er sjøtryggleik på Svalbard. Ei arbeidsgruppe har vurdert spørsmålet og lagt fram ein statusrapport. Kvart enkelt departement følgjer opp dei tiltaka som blir omtala i rapporten på deira område, og melder tilbake til utvalet to gonger i året. Utvalet følgjer nøye med for å sjå til at utviklinga er tilfredsstillande. I tillegg har Polarutvalet sett skipsfart generelt og dei spesielle utfordringane ein ser i samband med cruisetrafikken som eit hovudtema i 2005.

Når det gjeld cruisetrafikken, både den oversjøiske og kystcruisa, har den auka dei siste åra. Dette gir utfordringar i forhold til sjøtryggleik, og kan føre til auka slitasje på det sårbare naturmiljøet og kulturminna. Styresmaktene har derfor dei seinare åra vurdert ulike tiltak for på forsvarleg vis å kunne regulere cruisetrafikken. Den lokale cruise-næringa på Svalbard danna i 2004 sin eigen organisasjon, Arctic Expedition Cruise Operators (AECO), for å utvikle eigne retningslinjer for næringa. Dei ønskjer med dette å ta ansvar for å drive på forsvarleg vis ved sjølvreguleringar. Justisdepartementet ser på initiativet som positivt, og vil arbeide for fortsatt god dialog med næringa. I 2003 og 2004 gav Justisdepartementet støtte til World Wildlife Fund for Nature (WWF) for at dei, saman med Sysselmannen og AECO, skal utarbeide ei oversikt over dei utfordringane cruisetrafikken medfører i dag. Resultata frå prosjektet om utvikling av miljøvennleg cruiseturisme vil bli tekne med i det vidare arbeidet i Polarutvalet. Nødvendige reguleringar vil bli vurderte, samtidig som samarbeidet med næringa fortset.

Dei siste åra har det vore auka aktivitet innan forskning på Svalbard. Arbeidet med å koordinere denne verksemda er blitt stadig viktigare. Polarutvalet arbeider derfor med å revitalisere Svalbard Science Forum (SFF). Målet er å utnytte infrastruktur og faglege ressursar betre, som ein del av arbeidet med å gjere Svalbard til ein leiande stad for internasjonalt forskingssamarbeid innan polarforskning.

I 2004 har 8 land ein eigen forskingsstasjon i Ny-Ålesund. I Innst. S. nr. 196 (1999–2000) Svalbard, slutta Stortinget seg til ei vidare utvikling av Ny-Ålesund som forskingsstasjon. Det vart uttalt at dette vil kunne føre til at området rundt Ny-Ålesund må vernast som forskingsområde ved t.d. å setje grenser for anna verksemd i området. For å følgje opp desse signala sette Polarutvalet ned ei arbeidsgruppe som skulle utgreie moglege verkemiddel som kan nyttast for å gi forskinga nødvendig vern. På bakgrunn av rapporten frå arbeidsgruppa har Polarutvalet bl.a. foreslått å stengje delar av Kongsfjorden for fiskeriaktivitet. Dette vil skje gjennom ei forskrift til svalbardlova. Utvalet har òg fokus på dei utfordringane som auka turisme og friluftsliv på Svalbard skapar. Dette gjeld bl.a. Sysselmannen si handheving av gjeldande regelverk. I tillegg er rammevilkåra endra dei siste åra, gjennom etablering av nye verneområde og nytt regelverk. På bakgrunn av dette blir det arbeid med ein forvaltingsplan som bl.a. omhandlar dei utfordringane ein står overfor, og kva strategiar Sysselmannen skal leggje opp til for å møte desse. Arbeidet skjer i tett samarbeid med Sysselmannen. Longyearbyen lokalstyre og andre relevante aktørar vil òg bli høyrde.

Justisdepartementet har ansvaret for svalbardbudsjettet. Dei enkelte departementa skal derfor underrette Justisdepartementet i budsjettsaker. Justisdepartementet deltek òg i arbeid leia av andre, til dømes arbeidet med å innføre matlova på Svalbard. Tidlegare har ein bl.a. delteke i arbeidsgrupper om strålevernlova og arbeidsmiljølova. I tillegg er Justisdepartementet rådgivar i polar-spørsmål og søker gjennom dette å sikre ei heilskapleg forvalting på området.

Eit anna viktig område er innhenting av statistikk om Svalbard. I dag gjeld ikkje statistikklova på Svalbard. Ei arbeidsgruppe har konkludert med at det er ønskeleg å gjere lova gjeldande for lettare å kunne følgje utviklinga på Svalbard. Men først må ein ha tilgang til fleire sentrale offentlege register. Det vart derfor sett ned ei arbeidsgruppe, leia av Justisdepartementet, som vurderte eksisterande register og eventuell innføring av nye register på Svalbard. Ein rapport skal leggjast fram for Polarutvalet hausten 2004.

Justisdepartementet og Polarutvalet har òg ansvar for Jan Mayen og bilanda i Antarktis. På bakgrunn av dette deltek Justisdepartementet bl.a. i prosessane som går føre seg i regi av Arktisk Råd. Det internasjonale samarbeidet om Antarktis skjer innafør ramma av Antarktistraktaten og inneber årlege møte mellom traktatpartane. Lovgivingssituasjonen for dei norske bilanda i Antarktis er spesiell og krev særskilt vurdering i samband med lovgivingsarbeid.

2.1.2 Sikre ei god forvaltning lokalt på Svalbard gjennom Sysselmannen

Sysselmannen er administrativt underlagt Justisdepartementet, og får sine løyvingar over svalbardbudsjettet. I enkelte fagsaker er han likevel underlagt andre departement. Som offentleg organ er Sysselmannen tillagt ei rekkje styresmaktoppgåver innafør ulike saksområde, til dømes forureining, barnevern, skjenkeløyvesaker, brannvern o.a. Fagkompetansen og svalbardkunnskapen hos Sysselmannen representerer ei viktig støtte i departementa sitt arbeid med svalbardspørsmål.

Justisdepartementet har som mål at dei mange og ulike oppgåvene som sysselmannskontoret skal løyse, blir utførte på ein god og effektiv måte. Departementet arbeider for å ha ein god styringsdialog med Sysselmannen, bl.a. gjennom etatsstyringsmøte og tildelingsbrev, samt rapporteringssystem i samband med dette. I tillegg til den formelle kontakten legg ein vekt på å ha ei brei kontaktflate og ein jamleg og tett dialog.

Både politifagleg og miljøfagleg ekspertise er samla i Sysselmannen sin organisasjon. Dette mogleggjer eit godt fagleg informasjonsarbeid og ei effektiv etterforskning av miljøkriminalitet. Auke i turisme og ferdslar på Svalbard viser at ein treng å halde oppsyn og dermed avdekkje moglege overtredingar av føresegna om vern av Svalbard sitt natur- og kulturmiljø, jf. pkt. 2.1.

Sysselmannen har ansvar for redningsberedskapen på Svalbard. I dette arbeidet er førebygging viktig. Ei rekkje redningsaksjonar som har vore gjennomførte det siste året, viser at ein òg er avhengig av lokale frivillige. Sysselmannen vil søkje å utvikle dette samarbeidet ytterlegare. Den nye avtalen med Airlift AS om helikopterteneste har gitt Sysselmannen to helikopter med avansert redningsutstyr. Dette er med på å auke redningsberedskapen, jf. omtale av kap. 6.

Med omsyn til Sysselmannen sitt mangfald av oppgåver er informasjonsarbeidet svært viktig. Som eit ledd i dette har Sysselmannen ei eiga heimeside på Internett, både i norsk og engelsk versjon. Det blir òg arbeidd med ein russisk versjon.

Sidene er under kontinuerleg utvikling. Sysselmannen har òg ein relativt stor produksjon av trykksaker. Det er bl.a. utarbeidd fleire informasjonshefte dei seinare åra. Å vere synleg på øygruppa og ha god kontakt med publikum er viktig for sysselmannskontoret. Det er samtidig viktig å utvikle nye måtar å nå ut med informasjon på.

Sysselmannen er involvert i arbeidet med etablering av Svalbard forskingspark, særleg knytt til informasjonssenteret i Svalbardporten og til eit kulturhistorisk magasin, jf. omtale av kap. 5. For meir omtale av forskingsparken viser ein til pkt. 4.3.

2.1.3 Leggje til rette for eit godt lokaldemokrati i Longyearbyen

Longyearbyen lokalstyre får si løyving over svalbardbudsjettet. I samband med utarbeiding av budsjettet får departementet innspel frå lokalstyret. Det blir òg arrangert jamlege kontaktmøte. På desse møta blir bl.a. viktige saker og aktuelle problemstillingar diskuterte.

Lokalstyret har ansvar for å utøve mynde på utvalde saksområde, for offentleg tenesteyting og for utviklingsoppgåver innafør eit geografisk avgrensa område; gardsnummer 22 bruksnummer 1 Longyeardal. Dette inneber bl.a. samfunns- og arealplanlegging, økonomiplanlegging, næringsarbeid, statistikkproduksjon, utvikling og samordning av samfunnstenester retta mot barn, ungdom og vaksne, barnevern, sosialrådgiving, ungdomsarbeid, barnehagar. I tillegg kjem oppgåver som politisk sekretariat og sekretariat for forlikrådet. Slik Longyearbyen lokalstyre er organisert ligg strategiske oppgåver, utøving av mynde og bestilling av tenester i lokalstyret sin eigen organisasjon. I tillegg har Longyearbyen lokalstyre ansvar for all infrastruktur i samfunnet som ikkje er tillagt andre, og for at sentrale samfunnstenester i Longyearbyen blir utførte. Sjølve tenesteproduksjonen blir kjøpt av andre, og då i hovudsak av Svalbard Samfunnsdrift AS, der lokalstyret eig 100 pst. av aksjane.

Svalbard har eit eige forlikråd, og har òg hatt eit eige konfliktråd. I samband med endringa av lov 15. mars 1991 nr. 3 om mekling i konfliktråd (konfliktrådslova) vart konfliktrådet på Svalbard fjerna 01.01.2004. Ein har likevel framleis høve til å ha eigen konfliktrådmeklar.

Myndet til å fastsetje forskrifter om bygningsvesenet på Svalbard er for Longyearbyen arealplanområde delegert til Longyearbyen lokalstyre. Lokalstyret vedtok i 2003 ei eige byggjesaksforskrift for Longyearbyen.

Det er snart 3 år sidan det vart innført lokaldemokrati i Longyearbyen og Longyearbyen lokalstyre vart oppretta. I samarbeid med lokalstyret vil Justisdepartementet leggje opp til ei evaluering av lokaldemokratiet. Ein tek sikte på å starte opp hausten 2004.

Longyearbyen lokalstyre har ansvaret for Svalbard museum som blir ein del av Svalbardporten i Svalbard forskingspark, jf. omtale under pkt 4.3 og omtale av kap. 3.

3 Forslag til svalbardbudsjett for 2005

Budsjettramman på svalbardbudsjettet for 2005 er 195,2 mill. kr. Dette er 25,8 mill. kr eller 15,2 pst. auke i forhold til vedteke budsjett for 2004. Auken skuldast i hovudsak løyvingar i samband med etablering av Svalbard forskingspark, samt heilårsverknad av ny helikopteravtale for Sysselmannen.

Underskotet på svalbardbudsjettet for 2005 er stipulert til 135,9 mill. kr og blir dekt inn gjennom eit tilskot over Justisdepartementet sitt budsjett kap. 0480 Svalbardbudsjettet post 50 Tilskot. Tilskotet frå statsbudsjettet utgjer den største inntektsposten på svalbardbudsjettet. Storleiken på tilskotet har variert frå år til år, og har vore auka ved ekstraordinære tilskotsbehov. Tilskotet som er foreslått for 2005 utgjer 69,6 pst. av dei venta inntektene.

Bortsett frå statstilskotet er skattar og avgifter frå Svalbard den største inntektsposten, jf. omtala under kap. 3030. Skatteinntektene for 2005 er rekna til 54,6 mill. kr. Dette er ein auke på 9,4 mill. kr eller 20,8 pst. i forhold til vedteken løyving for 2004. Inntektene frå skattar og avgifter utgjer 28 pst. av dei samla inntektene over svalbardbudsjettet. Auken skuldast heilårsverknad av auken i skat-

teprosenten frå 6 til 8 pst. for 2004, og ein generell auke i aktiviteten på Svalbard.

Svalbardbudsjettet er i stor grad eit driftsbudsjett. Ein stor utgiftspost er Sysselmannen si transportteneste (kap. 6), som bl.a. inkluderer utgifter til redningshelikopter. Sysselmannen på Svalbard inngjekk ny avtale om rednings- og tenestehelikopter gjeldande frå 01.04.2004. Dei auka kostnadene på dette kapitlet skuldast i hovudsak ein heilårsverknad av denne kontrakten. Andre store utgiftspostar er løyving til Sysselmannen si ordinære drift (kap. 5) og Staten sine bygningar i Longyearbyen (kap. 20). For 2005 er det òg foreslått å løyve 3,5 mill. kr til dekning av Telenor sine samfunnspålagte oppgåver på Svalbard. Over kap. 3 Longyearbyen lokalstyre blir det løyvd midlar til drift av lokalstyret og tilskot til drift og utbygging av offentlege tenester og infrastruktur som Longyearbyen lokalstyre har ansvaret for.

Ei oversikt over inntekter og utgifter og ei oversikt over utgiftene fordelt på postnivå er gitt i punkt 5 nedanfor. I del II er det gitt ei nærare omtale av dei enkelte budsjettkapitla.

4 Forslag til løyvingar til svalbardformål frå andre departement over statsbudsjettet (jf. vedlegg 1)

For 2005 er det foreslått løyvd netto om lag 357 mill. kr over statsbudsjettet til svalbardformål. Dette talet omfattar tilskotet til svalbardbudsjettet over Justisdepartementet sitt kap. 480 og utgiftene til Svalbard som blir dekte over budsjetta til dei andre departementa, jf. vedlegg 1. Inntektene frå Svalbard som går inn på budsjetta til dei andre departementa er trekte frå, jf. vedlegg 1. Tilsvarende tal i 2004 var om lag 328 mill. kr.

4.1 Miljøverndepartementet

Sysselmannen utøvar miljøvernmyndet for Svalbard. Etaten har ei eiga miljøvernavdeling og er lokal fagetat for Miljøverndepartementet. Departementet har òg delegert mynde på sentrale område til Direktoratet for naturforvaltning (DN), Statens forureiningstilsyn (SFT) og Riksantikvaren. Saman med Norsk Polarinstitut, som er fagleg rådgivar for forvaltninga i polare spørsmål, representerer den faglege kompetansen og forvaltningserfaringa i desse direktorata ei vesentleg støtte til Sysselmannen sitt miljøvernarbeid.

Over budsjettet til Miljøverndepartementet har det dei siste åra vore løyvd i gjennomsnitt om lag 80 mill. kr til svalbardformål. Det meste av dette går til miljøvernarbeid på Svalbard; om lag 51 mill. kr går til Norsk Polarinstitut si verksemd på Svalbard, resten bl.a. til Direktoratet for naturforvaltning og Statens kartverk. Sjå oversikt over løyvingane i vedlegg 1. Det blir òg løyvd midlar til miljøvernarbeid over svalbardbudsjettet kap. 5 Sysselmannen og kap. 9 Kulturminnetiltak, jf. omtale i del II. Denne løyvinga inkluderer bl.a. 0,5 mill. kr til prosjektmidlar som tidlegare var utgiftsførte på Miljøverndepartementet sitt budsjett, men som frå 2005 er overførte til svalbardbudsjettet. Sjå omtale under kap. 5. Det er teke sikte på å halde oppe nivået på løyvinga over Miljøverndepartementet sitt budsjett i 2005.

I 2004 vart taubaneanlegget frå Adventdalen til Skjæringa på Svalbard freda. I fredinga inngjekk ei rekkje tekniske installasjonar frå Svalbard si tidlege industrihistorie knytt til kolddrifta. Det gjeld bl.a. den karakteristiske Taubanesentralen, som er eitt av dei viktigaste landemerka i Longyearbyen.

Dei store verneområda på Svalbard har heilt sidan dei vart oppretta, omfatta sjøområda ut til territorialgrensa. Frå 01.01.2004 vart fleire verneområde utvida som ei naturleg følge av at det norske sjøterritoriet vart utvida frå 4 til 12 nautiske mil.

Vidare vart det vedteke fem nye verneområde på Svalbard. Dei nye verneområda utgjør 8 prosent av øygruppa. Sjølv om store delar vart verna allerede i 1973, har dei biologisk viktigaste områda ikkje vore ein del av vernet før no.

Lov 15. juni 2001 nr. 79 (svalbardmiljølova) § 98 gir grunnlag for å opprette Svalbard miljøfond. Miljøverndepartementet tek sikte på å etablere fondet i 2005. Fondet vil i utgangspunktet vere sett saman av midlar frå eit gebyr for tilreisande på Svalbard, gebyr for jakt- og fiskekort, verdien av flora og fauna som er handtert i strid med lova, miljøerstatning fastsett av Sysselmannen og tvangsmulkt. Midlane skal nyttast til tiltak som har til føremål å verne miljøet på Svalbard, bl.a. kartlegging, overvaking og gjenoppretting av miljøtilstanden, skjøtsel og informasjons- og opplæringsiltak.

Ein søknad frå Store Norske Gull AS om å få prøvebore etter gull i nærleiken av dei internasjonale forskingsstasjonane i Ny-Ålesund på Svalbard vart avslått. Omsynet til det internasjonalt viktige forskingsmiljøet i Ny-Ålesund var sentralt i vurderinga som vart lagt til grunn for avgjerda.

Miljøvernarbeidet vil i 2005 ha særleg fokus på ei effektiv gjennomføring av svalbardmiljølova med tilhøyrande forskrifter, og vidareutvikling av forvaltningsplanar som eit verkemiddel for å styrkje verneområdet. Vidare skal forhold knytte til gamle synder og avfallshandtering følgjast opp. Dei effektane den aukande ferdsla har på utsette og sårbare kulturminne og på naturmiljøet skal overvakast. Viktige leveområde for vilt skal sikrast mot inngrep, forstyrning eller annan påverknad frå lokal verksemd. Bevaring av kulturminne knytte til industriell verksemd frå 1940-talet representerer ei spesiell utfordring. Dette arbeidet skal følgjast vidare opp i 2005. Det vil òg bli lagt vekt på å følgje nøye den delen av den aukande turismen som kan true den sårbare naturen på Svalbard.

Forskning er ein aukande aktivitet på Svalbard, og Sysselmannen vil i 2005 delta i eit nordisk pro-

sjeikt om integrering av miljøvernomsyn i forskninga.

Når det gjeld omtale av arbeidet med forskingsparken, viser ein til kap. 4.3.

Norsk Polarinstitut

Norsk Polarinstitut er underlagt Miljøverndepartementet. Instituttet har ei omfattande verksemd på Svalbard, med bl.a. forskning, miljøovervaking, topografisk og geologisk kartlegging, forskings-service, drift av forskingsstasjonar, ettersyn av fyr, miljøretta kunnskapsformidling og informasjon. Polarinstitutet yter òg logistisk bistand til norsk og utanlandsk forskingsverksemd på Svalbard.

Polarinstitutet har ei større forskingsverksemd på øygruppa. Dei driv ein forskingsstasjon i Ny-Ålesund, luftmålestasjon på Zeppelinfjellet, og avdelingskontor og feltlager i Longyearbyen. Kvart år gjennomfører instituttet ein stor sommarekspedisjon på Svalbard, og ei rekkje mindre ekspedisjonar gjennom året. Instituttet brukar òg vesentlege ressursar på rådgiving i miljøspørsmål overfor sentrale og lokale forvaltningsorgan, konsekvensutgreingar og miljøovervaking på øygruppa.

I 2004 styrkte Norsk Polarinstitut si forskings- og overvåkingsverksemd som er særleg viktig for forvaltninga av øygruppa. Instituttet styrkte òg sin rådgivingskapasitet overfor dei sentrale styresmaktene og Sysselmannen. I tillegg var dei med på å styrkje den norske vertskapsrolla for forskingsaktivitet på Svalbard. For 2005 er det stipulert at omlag 51 mill. kr av løyvinga til Norsk Polarinstitut over Miljøverndepartementet sitt kap. 1471 Norsk Polarinstitut er relatert til Svalbard, jf. vedlegg 1. I tillegg kjem tilskotet frå svalbardbudsjettet, jf. omtalen av kap. 17.

4.2 Nærings- og handelsdepartementet

Staten har eigarinteresser i fleire selskap på Svalbard. Nedanfor følgjer ei omtale av dei selskap Nærings- og handelsdepartementet har interesser i. Nokre av dei får overført statlege midlar.

Store Norske Spitsbergen Kulkompani AS

Store Norske-konsernet består av morselskapet Store Norske Spitsbergen Kulkompani AS (SNSK) og dei heileigde dotterselskapa Store Norske Spitsbergen Grubekompani AS (SNSG), Store Norske Gull AS og Store Norske Boliger AS. Staten eig 99,94 pst. av aksjane i SNSK. Kolverksemda skjer gjennom SNSG. I 2003 produserte gruveselskapet i alt 2,9 mill. tonn kol netto. Produksjonsvolumet var 0,8 mill. tonn høgare enn i 2002. Oppnådde kol-

prisar var om lag 4,4 pst. høgare enn i 2002. Ved utgangen av 2003 hadde SNSG 233 tilsette, mot 225 ved inngangen til året. Store Norske Gull AS vart etablert i 2003 og har som formål å undersøkje og drive gullfelt på Svalbard. Store Norske Boliger AS forvaltar konsernet sin bustadmasse i Longyearbyen og i Svea.

Konsernet hadde i 2003 driftsinntekter på 945 mill. kr og eit årsresultat på 64 mill. kr. Tilsvarende tal i 2002 var 695 mill. kr og 64 mill. kr. Morselskapet SNSK fekk i 2003 eit årsresultat på 15 mill. kr. Av dette er 7,5 mill. kr utdelt som utbytte til aksjonærane.

Kolverksemda til Store Norske har i mange år vore halden oppe med statlege tilskotsløyvingar. Bakgrunnen for den økonomiske støtta har i hovudsak vore dei nasjonale omsyna som gjer seg gjeldande på Svalbard. Arbeidsplassane knytte til kolgruvedrifta har medverka vesentleg til stabil, heilårleg norsk aktivitet og busetnad.

Selskapet starta hausten 2001 produksjonsdrift i eit nytt gruveområde kalla Svea Nord. Ved Stortinget si behandling 19. desember 2001 av prosjektet, jf. St.prp. nr. 2 Store Norske Spitsbergen Kulkompani AS og Svea Nordprosjektet og Innst. S. nr. 67 (2001–2002), vart det lagt til grunn at gruve-drifta etter dette skal drivast ut frå bedriftsøkonomiske føresetnader og uavhengig av statleg støtte i framtida. Formålet med statleg eigarskap i SNSK og SNSG er, gjennom ringverknadene av selskapet sine aktivitetar, å medverke til at samfunnet i Longyearbyen blir halde oppe og utvikla vidare på ein måte som understøttar dei overordna måla i norsk svalbardpolitikk. I tillegg ønskjer staten ei akseptabel årleg avkastning på den eigenkapitalen som er investert i dei to selskapa.

I forståing med Nærings- og handelsdepartementet har SNSG, med bistand frå ekstern finansiell rådgivar, gått gjennom og vurdert høvet til å få inn private industrielle/strategiske investorar i gruveselskapet SNSG. Arbeidet har bl.a. omfatta ei verdivurdering av selskapet, utarbeiding av prospekt og kartlegging av interessa blant potensielle investorar. Fleire interessentar vart identifiserte, men ingen vart vurdert som aktuell å gå vidare med ut frå dei fastsette vurderingskriteria. I juni 2004 vart saka behandla av styret i SNSK, som fatta vedtak om å tilrå for departementet at prosessen med delprivatiseringa av gruveselskapet vart avslutta. Saka vart deretter behandla av Det interdepartementale polarutvalet i august 2004, som slutta seg til styret sine vurderingar. Etter ei samla vurdering går regjeringa inn for at prosessen med å vurdere ei delprivatisering av kolverksemda til SNSK blir avslutta.

SNSK vil, etter at gruveverksemda er skilt ut i dotterselskapet SNSG, elles konsentrere verksemda si rundt Longyearbyen og satse på utvikling av selskapet sine eigedommar og andre bergrettar selskapet har på Svalbard.

Kings Bay AS

Staten eig alle aksjar i Kings Bay AS. Det er foreslått å løyve 13 mill. kr til Kings Bay AS i 2005, til drift og investeringar. Ny-Ålesund er hovudsenteret for naturvitskapleg forskingsverksemd på Svalbard. Kings Bay AS eig grunn og anlegg i Ny-Ålesund og har ansvar for infrastrukturen på staden. Selskapet hadde 21 tilsette ved utgangen av 2003.

Vedtektene for Kings Bay AS fastslår at selskapet si verksemd særleg skal ha som mål å yte tenester til og fremje forskning og vitskapeleg verksemd, og medverke til å utvikle Ny-Ålesund som ein internasjonal arktisk naturvitskapleg forskingsstasjon. To av medlemmene i styret blir valde etter forslag frå respektive Utdannings- og forskingsdepartementet og Miljøverndepartementet.

Norske, tyske, britiske, italienske, franske, japanske, sørkoreanske og kinesiske forskingsstasjonar har etablert seg permanent i Ny-Ålesund. I tillegg nyttar andre norske og utanlandske forskingsinstitusjonar staden utan å drive permanent forskning.

Den aukande interessa for å etablere og utvide forskning på staden stiller krav til korleis selskapet legg forholda til rette. Forskingsaktivitet og tilrettelegging av infrastrukturen er prioritert i samsvar med intensjonen i strategisk plan for staden, utvikla av selskapet og Norsk Polarinstitutt i fellesskap. Anna næringsverksemd må tilpassast dei rammene som forskingsverksemda krev.

Kings Bay AS arbeider med bygging av eit marinlaboratorium i Ny-Ålesund. Marinlaboratoriet vil vere unikt gjennom plasseringa si og tilknyttinga til det internasjonale forskingsmiljøet i Ny-Ålesund. Den internasjonale interessa for marinlaboratoriet er stor, og ei rekkje land har allereie forplikta seg til å delta i prosjektet, sjå omtale under pkt. 4.3.

I samband med Stortinget si behandling av St.meld. nr. 9 (1999–2000) Svalbard, understreka utanrikskomiteen i si innstilling at ein vidare vekst innan forskning må skje innfor rammer som er svarlege for miljøet. I tråd med dette slutta komiteen seg til at Ny-Ålesund blir utvikla vidare som ein «grøn» forskingsstasjon, og føresette at Kings Bay AS syter for nødvendige tiltak for å redusere miljøverknadene av verksemda i Ny-Ålesund-området til eit minimum.

Bergvesenet med Bergmeisteren for Svalbard

Etaten administrerer Bergverksordninga for Svalbard, fastsett ved kgl. res. 7. august 1925 og utfyllande reglar for petroleumsverksemda. Desse reglane regulerer tilgangen til mineralressursane på Svalbard. Etter forskrift 28. juni 2002 nr. 650 om konsekvens og avgrensing av planområda på Svalbard, har etaten ei viktig rolle i samband med konsekvensutgreiingar i saker som gjeld bergverks- og gruvedrift. I slike saker skal etaten, i samråd med Sysselmannen, fastsetje utgreiingsprogram og sluttdokument.

Bergvesenet med Bergmeisteren for Svalbard tildeler utmål, gir råd, rettleiing og oversikt over funn og førekomstar av geologisk art på Svalbard, og fører tilsyn med opningar knytte til nedlagte gruveverksemdar. For å sikre at bergverksaktiviteten skjer i samsvar med dei miljøkrava som gjeld, bl.a. gjennom svalbardmiljølova, gir etaten informasjon om miljøregelverket og dei krav som er stilte.

Følgjande verksemdsidé er utarbeidd for etaten: *Bergvesenet med Bergmeisteren for Svalbard skal arbeide for at Noreg sine mineralressursar blir forvalta og utnytta til beste for samfunnet.* Ut frå denne verksemdsideen er det fastsett følgjande hovudmål for den delen av etaten si verksemd som er retta utover:

- effektivt å forvalte gitte fullmakter, og vere sakskyndig organ i saker som gjeld mineralnæringa
- arbeide for å redusere miljøkonsekvensane av mineraluttak, og medverke til ei balansert miljøforvaltning
- arbeide for auka verdiskaping innan mineralnæringa
- arbeide for auka forståing av den verdien mineralnæringa har for samfunnet

For 2005 vil etaten prioritere saksbehandling og tilsynsverksemd. Etaten vil informere om miljøregelverket og sjå til at undersøkingar og uttak av mineral blir gjennomførte slik at også ressurs- og miljøaspekt blir tekne vare på. Det blir elles vist til nærare omtale av etaten under kap. 906 Bergvesenet med Bergmeisteren for Svalbard i Nærings- og handelsdepartementet sin St.prp. nr. 1 (2004–2005).

Svalbard Reiseliv AS

Det vart i St.meld. nr. 9 (1999–2000) Svalbard, vist til at det er viktig at delar av oppgåvene til Svalbard Næringsutvikling blir førte vidare. Dette gjeld statistikkproduksjon, arbeidet med å leggje til rette for eit miljøtilpassa reiseliv og ansvaret for vert-

skapsfunksjonane innan reiselivet som tidlegare vart utførte av avdelinga Info-Svalbard. I stortingsmeldinga vart det vidare vist til at regjeringa tek sikte på å gi reiselivsnæringa sjølv eit større ansvar for utviklinga av næringa på Svalbard. Etter dialog mellom Nærings- og handelsdepartementet og Svalbard Reiselivsråd vart Svalbard Reiseliv AS etablert i 2001, med sikte på å føre vidare hovudoppgåvene til Info-Svalbard.

Svalbard Reiseliv AS er eigd av Svalbard Reiselivsråd, som er ei samanslutning av eit breitt spekter av aktørar med interesser knytte til reiselivet på Svalbard.

Målet med tilskotet til Svalbard Reiseliv AS er å medverke til auka verdiskaping og betre lønsemde for reiselivet ved å informere, profilere og marknadsføre Svalbard som reisemål.

Det er ei viktig oppgåve for Svalbard Reiseliv AS å leggje vekt på å utvikle eit miljøtilpassa reiseliv i tråd med det overordna målet for regjeringa og reiselivsnæringa.

I 2003 vart det registrert 71 049 gjestedøgn ved overnattingsbedrifter i Longyearbyen. Dette er ein nedgang på 4,5 pst. samanlikna med året før då det vart registrert 74 433 gjestedøgn. Nordmenn står for om lag 74 pst. av gjestedøgn. I alt kom det 27 879 gjestar til Svalbard i 2003, noko som var ein nedgang på 2,7 pst. sett i høve til året før. I tillegg kjem gjester som ikkje nyttar overnattingsverksemdene, og cruisepassasjerane. Svalbard Reiseliv AS har i samarbeid med reiselivsbransjen arbeidd aktivt dei seinare åra for å auke talet på turistar til Svalbard i mørketida. Det har vore ei positiv utvikling for mørketidsmånadene februar og oktober, mens tala for påsken og sommaren ikkje var like gode, med ein samla nedgang i gjestedøgn på om lag 9 pst.

Det er foreslått å løyve eit tilskot på 2 mill. kr til Svalbard Reiseliv AS over statsbudsjettet for 2005.

Svalbard Satellittstasjon

Svalbard Satellittstasjon (SvalSat) vart offisielt innvigd i juni 1999. Stasjonen ligg i nærleiken av Longyearbyen. Den direkte statlege finansieringa av prosjektet utgjorde 28 mill. kr. SvalSat les ned data for sivile formål frå satellittar i polare baner og styrer også desse satellittane. Kongsberg Satellite Services AS, som er eigd 50 pst. av Norsk Romsenter og 50 pst. av Kongsberg Aerospace & Defence Systems AS, eig infrastrukturen og står for drifta av SvalSat. I tillegg eig selskapet to antenner. NASA har bygd ei antenne som blir nytta av fleire av deira satellittar. Den europeiske organisasjonen for meteorologisatellittar (EUMETSAT) har bygd to antenner. Vidare har Telenor bygd ei telekom-

munikasjonsantenne på SvalSat. Norsk Romsenter arbeider for å skaffe fleire kundar til SvalSat.

Bygginga av ei antenne for IPO, som er ei avdeling i den sivile amerikanske værvarslingstenesta National Oceanic and Atmospheric Administration (NOAA) er avslutta. Norsk Romsenter har inngått ein kontrakt med IPO om framtidig nedlesings- og dataoverføringstenester. Kontrakten som er inngått har ei kostnadsramme på 40 mill. USD og har ein avtaleperiode på 25 år. Det har gjort det mogleg for Norsk Romsenter å etablere eit fiberkabelsamband mellom Andøya og Longyearbyen. Fiberkablane tilbyr samtidig generelle breibandstenester til Longyearbyen.

Forskrift 11. juni 1999 nr. 664 om etablering, drift og bruk av jordstasjon for satellitt regulerer bl.a. verksemda ved Svalbard Satellittstasjon. Syslemannen på Svalbard skal føre kontroll med at verksemda skjer i samsvar med Svalbardtraktaten.

Svalbard Rakettskytefelt

Andøya Rakettskytefelt A/S har etablert Svalbard Rakettskytefelt (SvalRak) i Ny-Ålesund. Anlegget stod ferdig i 1997, og investeringane i anlegget var på om lag 7,4 mill. kr. Infrastrukturen på SvalRak er eigd av Andøya Rakettskytefelt A/S. Formålet med SvalRak er oppskyting av forskingsrakettar. Som følgje av lokaliseringa nær den magnetiske nordpolen, gir målingane frå raketane resultat av stor vitskapeleg verdi. Det er utført fleire oppskytingar og dei siste vart gjennomførte ved årsskiftet 2003–2004.

4.3 Utdannings- og forskingsdepartementet

Det har vore ein større auke i forskings- og utdanningsverksemda på øygruppa det siste tiåret, og Svalbard er blitt sentral for både nasjonal og internasjonal forskning i Arktis.

Svalbard forskingspark

Etableringa av Forskingsparken vil ha mykje å seie både for lokalsamfunnet i Longyearbyen og for Svalbard. Forskingsparken vil bl.a. gjere det mogleg å samle dei akademiske miljøa i Longyearbyen, jf. St.meld. nr. 9 (1999–2000) Svalbard og Innst.S. nr. 196 (1999–2000). Dei akademiske miljøa vil få ein felles infrastruktur med samordna service for feltundersøkingar og publikumsaktivitetar. Etablering av eit kulturhistorisk magasin i samband med Svalbard Museum vil òg gi betre høve til å formidle kulturhistorie på Svalbard både til fastbuande og til besøkjande.

Arbeidet med å etablere ein forskingspark på Svalbard har vore eit samarbeidsprosjekt som har involvert fleire departement og andre offentlege instansar. Utdannings- og forskingsdepartementet arbeider med utviding av Universitetscenteret på Svalbard (UNIS), og Miljøverndepartementet med nye areal for Norsk Polarinstitut. Justisdepartementet og Longyearbyen lokalstyre arbeider med nye lokale for Svalbard Museum. Justisdepartementet arbeider òg saman med Sysselmannen på Svalbard og Riksantikvaren med stiftinga av eit kulturhistorisk magasin. Sysselmannen har òg gått saman med Svalbard Museum om samlokalisering og utvikling av eit felles senter for miljøinformasjon.

Alle verksemdene som er tenkt å liggje i forskingsparken på Svalbard treng større plass. Sambruket i ein park vil gi betre og meir økonomisk utnytting av arealet. Vidare vil samlokalisering av akademiske miljø i Longyearbyen kunne skape faglege synergieffektar og gjere tilhøva betre for publikum og lokalbefolkninga som nyttar tenesene hos desse verksemdene.

Kostnadsramma for prosjektet er på 400 mill. kr (pr. 15.09.2003). Grunnarbeida var ferdige i 2003 og bygginga held fram i 2004. Etter planen skal bygget vere ferdig hausten 2005. Det blir foreslått ei løyving til vidareføring av prosjektet på 129,1 mill. kr i 2005. For nærare omtale sjå kap. 2445 post 31 under Moderniseringsdepartementet sitt budsjett.

Polar klimaforskning

I 2002 vart det etablert eit femårig forskingsprogram kalla «Polar klimaforskning», som blir finansiert av midlar frå Fondet for forskning og nyskaping over Utdannings- og forskingsdepartementet sitt budsjett kap. 286 post 50. For 2005 er det sett av om lag 25 mill. kr til føremålet og om lag ein tredel av satsinga gjeld forskning knytt til Svalbard. Forskingsaktiviteten vil for det meste gå føre seg i havområda kring Svalbard, men det vil òg bli noko aktivitet på land.

Universitetscenteret på Svalbard

Universitetscenteret på Svalbard AS (UNIS) vart oppretta som statleg aksjeselskap 29.11.2002. Selskapet avløyste stiftinga Universitetsstudia på Svalbard, som vart oppretta av dei fire norske universiteta i 1994.

Utdannings- og forskingsdepartementet finansierer 100 studieplassar ved UNIS. Studiet skal ha ein internasjonal profil, og det blir teke sikte på at ein stor del av studentane skal vere utanlandske.

Studentaktiviteten utgjorde i 2002 til saman 112-årsekvivalentar og 50 pst. av studentane var utanlandske. I 2003 utgjorde studentaktiviteten 119 årsekvivalentar, og om lag 60 pst. av studentane var utanlandske. Det vart oppretta to nye stipendiatstillingar i 2004, slik at det no er totalt åtte stipendiatstillingar ved UNIS. I budsjettet til Utdannings- og forskingsdepartementet er det for 2005 foreslått å løyve 77,7 mill. kr på kap. 281 post 74 Tilskot til UNIS.

Noregs forskingsråd

Rundt rekna 6,5 mill. kr av den ordinære faglege løyvinga til Noregs forskingsråd for 2005, kap. 285 post 52, vil gå til tiltak som gjeld Svalbard direkte. Dette er ein nedgong samanlikna med 2004 som skriv seg frå at det i 2004 vart gitt ei eingongsløyving på 10 mill. kr til det nye marinlaboratoriet i Ny-Ålesund. Reelt sett er det derimot ein auke på 1 mill. kr for å styrkje samarbeidet mellom Noreg og Russland innanfor polarforskning. Innanfor løyvinga på posten vil 2. mill. kr gå til samarbeidsavtalen mellom Noregs forskingsråd og National Science Foundation. I tillegg vil midlar frå andre program under Forskringsrådet (bl.a. «Norklima-programmet», «Romforskringsprogrammet», «Marine ressursar, miljø og forvaltning») og frå ulike forskarinitierte prosjekt, finansierte forskning på eller knytt til Svalbard.

Det nye marinbiologiske forskingslaboratoriet i Ny-Ålesund vil stå ferdig sommaren 2005. Det er eit internasjonalt konsortium av forskingsinstitusjonar som står bak planen og har gjort avtale om den seinare bruken. Kings Bay AS prosjekterer og fører opp bygget. Sjå nærare omtale i budsjettproposisjonen frå Nærings- og handelsdepartementet. I 2005 vil inntil 2 mill. kr av løyvinga under «Norklimaprogrammet» gå til prosjekt knytt til det nye marinlaboratoriet i Ny-Ålesund på Svalbard.

Marinlaboratoriet i Ny-Ålesund og Svalbard forskingspark, sjå egen omtale, vil gi gode tilhøve for å vidareutvikle konseptet om å gjere Svalbard til eit verdslaiende område for internasjonalt forskings-samarbeid.

Det er vanskeleg å seie kor stor del av dei midlane Forskringsrådet disponerer til ulike program og prosjekt som kan klassifiserast som forskning på eller i tilknytning til Svalbard. For å betre informasjonen om dette har Norsk institutt for studiar av utdanning og forskning (NIFU) gjennomført ein analyse av kor store ressursar som blir nytta til polarforskning generelt og til forskning på Svalbard spesielt (Rapport 82003 Norsk polarforskning – forskning på Svalbard). Rapporten viser bl.a. at det i 2002 vart utført om lag 415 årsverk i norsk polar-

forskning. Av desse var om lag 13 pst. utført på Svalbard. Norsk forskning utgjorde 48 pst. av den totale verksemda på Svalbard. Det samla talet på forskardøgn fordelte seg i 2002 med 11 500 forskardøgn i Longyearbyen, 10 000 i Ny-Ålesund og 6 000 andre stader. I Longyearbyen dominerte norsk forskning, medan det var overvekt av utanlandske forskardøgn i Ny-Ålesund.

Longyearbyen skule

Utgiftene til Longyearbyen skule blir dekte over budsjettet til Utdannings- og forskingsdepartementet, under kap. 222 Statens grunnskuler og grunnskuleinternat. For 2005 er det foreslått løyvd 25 mill. kr til skulen på Svalbard. I dette ligg òg dei løyvingane som er knytte til husleige og drift av lokale og tenestebustader for dei tilsette. Ein tek sikte på å overføre drifta av skulen med tilhøyrande tenester til Longyearbyen lokalstyre med verknad frå årsskiftet 2005–2006.

Longyearbyen skule vil ha om lag 233 elevar i skuleåret 2004–2005 (200 i grunnskule og 33 i vidaregåande opplæring). For fire år sidan var elevtalet 182. Det er venta ein vidare auke i talet på elevar, bl.a. på grunn av utbygging av UNIS og Svalbard forskingspark. Barn og unge som oppheld seg for kortare eller lengre tid på Svalbard, har av mange årsaker spesielle oppvekstvilkår. Det er viktig å leggje tilhøva til rette slik at svalbardsamfunnet sjølv kan setje i verk tiltak i samsvar med behova i dei ulike aldersgruppene. Longyearbyen lokalstyre har, saman med foreldra, ei viktig rolle i dette arbeidet.

Meteorologiske tenester

Utdannings- og forskingsdepartementet finansierer drifta av dei meteorologiske stasjonane på Bjørnøya og Hopen og flyvêrteneste ved Svalbard lufthamn over budsjettet til Meteorologisk institutt. For 2005 vil løyvinga til desse formåla vere om lag 10,2 mill. kr.

EISCAT

EISCAT (European Incoherent Scatter Radar) er ein internasjonal organisasjon som ved hjelp av store radarinstallasjonar driv atmosfæreforskning, bl.a. på nordlys og ozon. Informasjonen som radarane gir blir òg brukt til navigering, satellittposisjonering, telesamband med meir. Ein av desse radarane er EISCAT Svalbard radar i Longyearbyen. For 2005 vil Noreg sin kontingent til EISCAT truleg bli på om lag 2,7 mill. svenske kr. EISCAT

arbeidar med å vidareføre EISCAT-avtalen, som går ut i 2006.

4.4 Finansdepartementet

Det er fastsett ei eige skattelov for Svalbard. Gjennom lov 29. november 1996 nr. 68 om skatt til Svalbard (svalbardskattelova), er dei alminnelege føresegnene om likningsforvaltning og skatteinnkreving i stor grad gjort gjeldande for Svalbard. Personar som er busette på Svalbard og selskap som er heimhøyrande der, har på visse vilkår alminneleg skatteplikt til Svalbard. Personar og selskap har avgrensa skatteplikt til Svalbard for inntekt vunne ved arbeid eller verksemd under opphald på Svalbard, og for formue og inntekt av fast eigedom der.

Svalbard likningskontor

Ved kgl. res. 12. desember 1997 vart det vedteke at Svalbard skulle ha eit eige likningskontor med kontorstad Svalbard. Likningskontoret vart etablert i Longyearbyen i september 1998. Likningsrådet for Svalbard, som vart oppretta i medhald av den tidlegare skattelova for Svalbard frå 1925, vart formelt avvikla pr. 01.11 1998. Svalbard har eiga likningsnemnd og overlikningsnemnd. Funksjonane som fylkesskattekontor og fylkesskattenemnd for Svalbard er lagt til Troms fylkesskattekontor og Troms fylkesskattenemnd.

Ved forskrift 4. februar 1994 nr. 111 om register over befolkninga på Svalbard, vart det etablert befolkningsregister for Svalbard. Frå desember 1999 er befolkningsregisteret administrert av Svalbard likningskontor.

I tillegg til å administrere befolkningsregisteret og å utføre likning etter svalbardskattelova, skal likningsforvaltninga rekne ut kolavgift etter lov 17. juli 1925 nr. 2 om avgift av kol, jordoljer og andre mineral og bergartar som blir utførte frå Svalbard.

Løyvingane til likningskontoret går over svalbardbudsjettet. Sjå omtale under kap. 22 Likningsforvaltninga for Svalbard.

4.5 Samferdselsdepartementet

Telenor AS tilbyr telenett og teletenester til Svalbard. Tidlegare gjekk teletrafikken mellom fastlandet og øygruppa via satellittsamband. Frå januar 2004 har Svalbard fått samband med fastlandet via fiberkabel. Kabelen er primært etablert for å betre kommunikasjonen til og frå jordstasjonsverksemda på Svalbard, men lokalsamfunnet vil òg kunne nytte kapasitet i kabelen. Norsk Romsenter AS har teke initiativ til og eig kabelen, medan Telenor er

gitt ansvaret for drifta. Det blir òg arbeidd med å knytte Ny-Ålesund til fiberkabelen i løpet av 2005, gjennom å etablere ein radiolink. Dekning av eventuelle meirkostnader for Telenor ved å tilby samfunnspålagte teletenester for Svalbard er regulert i ei eiga avtale mellom Telenor og Justisdepartementet.

Posten Noreg AS utfører samfunnspålagte posttenester på Svalbard. Underskotet ved denne tenesta er dekt gjennom løyvinga til statleg kjøp av posttenester over Samferdselsdepartementet sitt budsjett. For 2005 er det sett av 7 mill. kr til kjøp av ulønsame posttenester på Svalbard. Dette er ein nedgang frå 2004 som i hovudsak skuldast at Posten ikkje lenger praktiserar same portosatsar på pakkepost til og frå Svalbard som på pakkepost elles i Noreg.

4.6 Barne- og familiedepartementet

Barnehagar

Ved utgangen av 2003 var det 108 barn i barnehage i den norske busetnaden på Svalbard. Desse barna gjekk i til saman tre barnehagar, ein familiebarnehage og to ordinære barnehagar som alle ligg i Longyearbyen.

Lov 5. mai 1995 nr. 19 om barnehager (barnehagelova) gjeld ikkje for Svalbard. Barne- og familiedepartementet har i medhald av § 26 høve til å fastsetje forskrift om å gi lova verknad på Svalbard, men heimelen er ikkje blitt brukt. I praksis er det likevel intensjonane i barnehagelova som er styrande for barnehagedrifta, og det er ingen vesentlege skilnader mellom drift av barnehagar i Longyearbyen og på fastlandet.

Barnehagane på Svalbard får statstilskot til drift over Barne- og familiedepartementet sitt budsjettkapittel 856 Barnehagar, post 60 Driftstilskot til barnehagar. Barnehagedrifta i Longyearbyen er i dag regulert gjennom vilkår stilte for dette tilskotet, og vilkåra tek utgangspunkt i føresegnene i barnehagelova så langt dei passar. Dette inneber t.d. at barnehagane må halde seg til gjeldande krav til personale, lokale og uteområde, og arbeide i samsvar med Rammeplan for barnehagar.

Barnehageeigarane søkjer om statstilskot. Longyearbyen lokalstyre kontrollerer at opplysningane i søknadene er korrekte og søkjer om driftstilskot på vegner av barnehagane. Det er Barne- og familiedepartementet som behandlar søknadene og utbetalar tilskotet. Vidare gjennomfører Sysselmannen synfaring og tilsyn med barnehagane etter avtale med Barne- og familiedepartementet. Dei sistnemnde oppgåvene blir utførte av barnehagekonsulenten i Longyearbyen lokalstyre. Barneha-

gekonsulenten har også vegleiingsansvar for barnehagane.

Etter Barne- og familiedepartementet si oppfatning fungerer ordninga med forvaltning av statstilskotet og drift av barnehagane tilfredsstillande.

Lov 8. mars 2002 nr. 4 om barnetrygd er gjort gjeldande for personar som er medlemmer i folketrygda etter lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd § 2-3, og som oppheld seg på Svalbard. Det vart i 2003 utbetalt barnetrygd til om lag 340 barn busette på Svalbard. I 2005 er det venta at 4,2 mill. kr vil gå til dekning av utgifter til barnetrygd for busette på Svalbard over kap. 845 Barnetrygd, post 70 Tilskot.

Lov 26. juni 1998 nr. 41 om kontantstøtte til småbarnsforeldre, er på same måten som barnetrygdlova gjort gjeldande for Svalbard. Det er for 2005 rekna ut at om lag 0,45 mill. kr vil gå til kontantstøtte på Svalbard over kap. 844 Kontantstøtte, post 70 Tilskot.

Barnevernet

Frå 01.01.2004 vart fylkeskommunane sine oppgåver på barnevernområdet overførte til statleg styresmakt. Dette inneber bl.a. at ansvaret for etablering og drift av barneverninstusjonar, ansvaret for rekruttering og formidling av fosterheim og for at fosterheimane får nødvendig opplæring og generell vegleing ligg til statleg styresmakt.

Forskrift 1. september 1995 nr. 772 om lov om barneverntjenestens anvendelse på Svalbard, regulerer fordelinga av ansvar og dekninga av utgifter til barneverntiltak overfor barn og unge som oppheld seg på Svalbard. Gjennom forskrifta hadde opphavleg Fylkesnemnda i Troms og Finnmark, Troms fylkeskommune og Fylkesmannen i Troms fått utvida sitt ansvar på barnevernområdet til Svalbard. Som ein konsekvens av at fylkeskommunane sine oppgåver på barnevernområdet skulle overførast til statleg styresmakt, vart det behov for å endre forskrift om lov om barneverntjenestens anvendelse på Svalbard. Ved forskriftsendring 28. november 2003 vart forskrifta § 3 endra slik at ansvaret på Svalbard for rekruttering og formidling av fosterheim, og for at fosterheimane får nødvendig opplæring og generell vegleing, vart overført frå Troms fylkeskommune til statleg regional barnevernstyresmakt ved region nord. Endringa trådte i kraft 01.01.2004.

4.7 Helse- og omsorgsdepartementet

Longyearbyen sjukehus gir helsetenester til den norske befolkninga på Svalbard og alle som ferdast på og rundt øygruppa. Den russiske busetnaden i

Barentsburg har eiga helseteneste som er eigenfinansiert, jf. reglane i Bergverksordninga for Svalbard.

Longyearbyen sjukehus er eit akuttmedisinsk beredskapssjukehus og yter 1. og 2. linjetenester, dvs. tenester tilsvarende eit helsesenter på fastlandet. Ved større ulykker må det tilkallast hjelp frå fastlandet. Frå 1993 har det vore stasjonert eit redningshelikopter på Svalbard. Personell frå sjukehuset skal innafor beredskapsordninga si bemanne helikopteret ved ambulanseoppdrag.

Frå 2002 vart Longyearbyen sjukehus lagt under det regionale helseføretaket Helse Nord RHF. Organisasjon er Longyearbyen sjukehus tilknytt Universitetssjukehuset i Nord-Noreg HF. Som følgje av omlegginga er løyvingane til sjukehuset lagt inn i ramma til Helse Nord RHF, jf. kap. 732, post 75.

4.8 Moderniseringsdepartementet

Statsbygg forvaltar hovuddelen av dei statlege eigedommane i Longyearbyen, bl.a. Longyearbyen skule, Svalbard kyrkje, Sysselmannen sin administrasjonsbygning, post- og bankbygget, fleire lagerbygningar og 139 bueiningar. Statsbygg forvaltar òg dei meteorologiske stasjonane på Hopen og Bjørnøya, og Norsk Polarinstitut sitt forskingsbygg (Sverdrupstasjonen) i Ny-Ålesund. Statsbygg har avtale med Universitetssjukehuset i Nord-Noreg HF om drift av sjukehuset i Longyearbyen.

Dei meteorologiske stasjonane på Bjørnøya og Hopen, Svalbard kyrkje og Sverdrupstasjonen i Ny-Ålesund vart innlemma i husleigeordninga frå 01.01.2004. Drifts- og vedlikehaldskostnader for eigedommane blir dekte over Moderniseringsdepartementet kap. 2445 Statsbygg.

Etter påbod vart arbeidet med utbetring av brennstoffanlegget på Hopen gjort i 2003, og arbeidet med å utbetre tankane på Bjørnøya vil starte i 2004. Etter påbod frå Arbeidstilsynet vil Svalbard kyrkje blir utbetra i løpet av 2004. Arbeidet med nytt tilbygg for ungdomstrinnet ved Longyearbyen skule vil starte i 2004 med fullføring i 2005.

4.9 Kultur- og kyrkjedepartementet

På Kultur- og kyrkjedepartementet sitt budsjett for 2005 er det foreslått avsett midlar til velferdstiltak

på Svalbard. Det er over kap. 320 Allmenne kulturformål, post 74 Tilskot til tiltak under Norsk kulturråd foreslått eit tilskot på 132 000 kr til kulturtiltak. Norsk kulturråd forvaltar tilskotet som blir kanalisert gjennom Longyearbyen lokalstyre.

Vidare er det over kap. 326 Språk-, litteratur- og bibliotekformål, post 78 Ymse faste tiltak, foreslått eit tilskot på 150 000 kr til bibliotekteneste på Svalbard i 2005. Svalbard Samfunnsdrift AS har driftsansvar for Longyearbyen folkebibliotek, men Longyearbyen lokalstyre yter tilskot til drifta.

Kultur- og kyrkjedepartementet gir pressestøtte til Svalbardposten. Svalbardposten fekk 247 000 kr i produksjonstilskot i 2004. Tilskotet for 2005 vil avhenge av opplagstala til avisa, og blir endeleg fastsett i oktober d.å. Utbetaling av tilskot skjer etter reglane i forskrift om produksjonstilskot til dagspressa.

Svalbard kyrkje

Svalbard kyrkje betener alle som bur på øygruppa. Forutan den norske busettinga i Longyearbyen og Ny-Ålesund inkluderer dette òg befolkninga i Barentsburg, Hornsund og Svea, og dessutan fangstmenn og andre som overvintrar rundt om på Svalbard.

Kyrkja har som mål at også utanlandske busette på Svalbard skal få tilgang til kyrkjelege tenester. Ein søker å leggje praktisk til rette for at befolkninga i Barentsburg og i Hornsund òg kan betenast av prestar tilhøyrande deira eigne kyrkje-samfunn.

Kyrkja på Svalbard utfører alminnelege tenester så som gudstenester, dåp, konfirmasjon, vigsel, sørgjegudstenester og sjelesorg. Peisestova i kyrkja er dessutan samlingsstad både for kyrkjelege aktivitetar og for lokalbefolkninga. Den er òg mykje besøkt av turistar.

I Longyearbyen har kyrkja eit utstrekt samarbeid med skule, barnehagar og sjukehus. Soknepresten har sete i LRS (lokal redningssentral), og samarbeidet mellom kyrkja og Sysselmannen er godt. Kyrkja får si løyving over svalbardbudsjettet, jf. omtale av kap. 1.

5 Oversikt over forslag til løyvingar på svalbardbudsjettet for 2005

Følgjande oversikt viser rekneskapstal for 2003, vedtekte budsjett for 2004 og forslag til løyving over

svalbardbudsjettet for 2005. Inntektene er eksklusive tilskotet frå statsbudsjettet.

	Rekneskap 2003	Saldert budsjett 2004	Forslag 2005
Utgifter	150 296	169 453	195 245
Inntekter	81 517	50 240	59 330

(i 1 000 kr)

Utgifter under programkategori 06.80 fordelt på kapittel

Kap.	Nemning	Rekneskap 2003	Saldert budsjett 2004	Forslag 2005	Pst. endr. 04/05
0001	Svalbard kyrkje	1 811	1 800	3 144	74,7
0002	Tilskot til kulturelle formål m.m.	960	960	960	0,0
0003	Tilskot til Longyearbyen lokalstyre	51 688	51 530	66 810	29,7
0005	Sysselmannen (jf. kap. 3005)	19 280	19 450	26 240	34,9
0006	Sysselmannen si transportteneste (jf. kap. 3006)	48 379	59 550	62 200	4,5
0007	Tilfeldige utgifter	4 138	4 200	4 100	-2,4
0009	Kulturminnetiltak	1 921	2 050	2 050	0,0
0011	Bergmeisteren	1 512	1 600	1 430	-10,6
0017	Refusjon til Norsk Polarinstitut	2 450	2 700	2 700	0,0
0018	Fyr og radiofyr	3 285	3 350	3 350	0,0
0019	Staten sine bygningar på Bjørnøya og Hopen			5 450	100,0
0020	Staten sine bygningar i Longyearbyen (jf. kap. 3020)	12 996	20 063	14 656	-27,0
0022	Likningsforvaltninga for Svalbard	1 877	2 200	2 155	-2,0
	Sum kategori 06.80	150 296	169 453	195 245	15,2

(i 1 000 kr)

Utgifter under programkategori 06.80 fordelt på postgrupper

					(i 1 000 kr)
Post-gr.	Nemning	Rekneskap 2003	Saldert budsjett 2004	Forslag 2005	Pst. endr. 04/05
01-23	Driftsutgifter	94 568	113 313	123 875	9,3
30-49	Nybygg, anlegg m.v.	630	950	900	-5,3
50-58	Overføringer til andre statsrekneskapar	2 450	2 700	2 700	0,0
70-89	Overføringer til private	52 648	52 490	67 770	29,1
	Sum under departementet	150 296	169 453	195 245	15,2

Inntekter under programkategori 06.80 fordelte på kapittel

					(i 1 000 kr)
Kap.	Nemning	Rekneskap 2003	Saldert budsjett 2004	Forslag 2005	Pst. endr. 04/05
3005	Sysselmannen (jf. kap. 5)	1 201	200	200	0,0
3006	Sysselmannen si transportteneste (jf. kap. 6)	1 379	1 100	1 100	0,0
3020	Staten sine bygningar i Longyearbyen (jf. kap. 20)	3 908	3 740	3 440	-8,0
3030	Skattar og avgifter	75 029	45 200	54 590	20,8
3035	Tilskot frå statsbudsjettet	70 412	119 213	135 915	14,0
	Sum kategori 06.80	151 929	169 453	195 245	15,2

Del II
Dei enkelte utgifts- og inntektskapitla

Kap. 0001 Svalbard kyrkje

(i 1 000 kr)

Post	Nemning	Rekneskap 2003	Saldert budsjett 2004	Forslag 2005
01	Driftsutgifter	1 811	1 800	3 144
	Sum kap 0001	1 811	1 800	3 144

Det blir utført tre årsverk ved Svalbard kyrkje. Foreslått løyving skal dekkje husleige, lønnsutgifter, varer og tenester som kyrkja står for i sitt arbeid, drift av tenestebil og snøskuter, leige av helikopter, og drift av bustad med meir. Drifts- og vedlikehaldskostnader for kyrkja blir dekte over Moderniseringsdepartementet kap. 2445 Statsbygg.

Etter pålegg frå Arbeidstilsynet vil det i 2004 bli gjort utbetringar ved kyrkja.

Auken i tildelinga skuldast at utgifter til husleige er overført frå kap. 20 Staten sine bygningar i Longyearbyen til kap. 1 Svalbard kyrkje, jf. omtale under kap. 20. For nærare omtale av kyrkja, sjå pkt. 4.9.

Kap. 0002 Tilskot til kulturelle formål m.m.

(i 1 000 kr)

Post	Nemning	Rekneskap 2003	Saldert budsjett 2004	Forslag 2005
70	Tilskot til velferdsarbeid på Svalbard	960	960	960
	Sum kap 0002	960	960	960

Forslaget til løyving skal i tråd med praksis fordelast mellom befolkninga i Barentsburg og dei norske busetnadene. Det er foreslått at Longyearbyen lokalstyre får løyvd 0,8 mill. kr til velferdsformål. Det er ein føresetnad at midlane blir fordelte slik at dei også kjem den norske befolkninga i dei andre norske busetnadene til gode. Løyvinga skal bl.a. dekkje tilskot til samfunns- og kulturutvalet, løyving til Svalbard museum og til Longyearbyen folkebibliotek. Vidare er velferdsarbeidet i Ny-Ålesund foreslått støtta med 25 000 kr. Til befolkninga i Barentsburg er det foreslått sett av 0,1 mill. kr.

Etter forskrift 5. april 2000 nr. 347 om overskotsutdeling frå Nordpolet AS, skal nettooversko-

tet frå Nordpolet sitt sal av alkoholhaldig drikk overførast til Longyearbyen lokalstyre, som fordelel midlane til velferdsformål. Longyearbyen lokalstyre fordeler i 2004 overskotet for 2003 som utgjorde om lag 6,5 mill. kr. Longyearbyen lokalstyre rapporterer til Sysselemanden om bruken av midlane. Desse midlane inngår ikkje i Longyearbyen lokalstyre sitt budsjett.

I tillegg er det over Kulturdepartementet sitt budsjett for 2005 foreslått å løyve til saman 529 000 kr til kulturformål på Svalbard, jf. omtale i punkt 4.9.

Kap. 0003 Tilskot til Longyearbyen lokalstyre

(i 1 000 kr)

Post	Nemning	Rekneskap 2003	Saldert budsjett 2004	Forslag 2005
70	Tilskot til Longyearbyen lokalstyre	51 688	51 530	66 810
	Sum kap 0003	51 688	51 530	66 810

For 2005 er det foreslått eit tilskot til Longyearbyen lokalstyre på til saman 66,8 mill. kr. Dette skal dekkje utgiftene til drift av og investeringar i lokalstyret si verksemd. Auken skuldast i hovudsak til saman 13,1 mill. kr som går til dekning av husleige for 2005 og eingongsinvesteringar i samband med etablering av Svalbard forskingspark. Longyearbyen lokalstyre har ansvar for den delen av forskingsparken som utgjer Svalbard museum, jf. omtale under pkt. 4.3.

Lokalstyret har gjennom Svalbard Samfunnsdrift AS ansvar for produksjon og distribusjon av elektrisk kraft og fjernvarme. Dei seinare åra har det vore løyvd midlar til investeringar i fjernvarmenettet. For 2004 vart det løyvd 7,1 mill. kr til dette formålet. Denne løyvinga er vidareført for 2005. Longyearbyen lokalstyre har ein plan for framdrift og finansiering av investeringane. Det er lagt til grunn at investeringane i fjernvarmenettet skal finansierast ved hjelp av låneopptak og vere ferdigstilte i løpet av 2007.

Det er behov for eit nytt reservekraftanlegg i Longyearbyen, då anlegget i dag ikkje har tilstrek-

keleg kapasitet til å dekkje det staden treng. Dette behovet er stipulert til om lag 50 mill. kr.

Energiverket har behov for store investeringar til vedlikehald, opprusting og modernisering. I åra som kjem må ein òg rekne med at det bl.a. blir stilt krav til reinsing av utsleppa frå energiverket. Longyearbyen lokalstyre arbeider med å få utgreidd framtidig organisering av energiforsyninga i Longyearbyen. I samband med dette har det i 2003–2004 vore gjennomført vindmålingar for å vurdere om det er mogleg å nytte vindkraft som ei sekundær energikjelde. Resultata frå desse målingane vil bli tekne med i det vidare arbeidet.

Longyearbyen lokalstyre har gjennom forhandlingar med Store Norske Spitsbergen Kulkompani AS (SNSK), fått avtalefesta disposisjonsrett til gardsnummer 22, bruksnummer 1 Longyeardal. Målet er å sikre at lokalstyret har dei nødvendige verkemidla i styringa av samfunnsutviklinga innan sitt geografiske ansvarsområde. Avtalen har likevel økonomiske konsekvensar ved at lokalstyret mister årlege festeinntekter. Forslaget til løyving er som ein følgje av dette auka noko for å kompensere for ein del av dette inntektstapet.

Kap. 0005 Sysselmannen (jf. kap. 3005)

(i 1 000 kr)

Post	Nemning	Rekneskap	Saldert	
		2003	budsjett 2004	Forslag 2005
01	Driftsutgifter	19 280	19 450	26 240
	Sum kap 0005	19 280	19 450	26 240

I 2003 vart det utført 29 årsverk ved sysselmannskontoret. Inkludert i dette talet er engasjement av ekstrabetjentar og feltinspektørar i sommarmånadene. Åremålet for tilsette ved sysselmannskontoret er 5 år. Sysselmannen fekk i 2004 midlar til ei ny fast politistilling for å sikre auka beredskap på Svalbard.

Det er for 2005 foreslått å løyve 26,2 mill. kr over kap. 5 Sysselmannen. Dette er ein auke i forhold til tildelinga for 2004. Auken skuldast i hovudsak til saman 5,5 mill. kr til dekning av husleige for 2005 og eingongsinvesteringar i samband med etablering av Svalbard forskingspark. Sysselmannen har ansvar for etablering av eit kulturhistorisk magasin, jf. omtale under pkt. 4.3. Løyvinga skal i tillegg dekkje utgifter til lønn og drift av sysselmannskontoret, under dette utgifter til vedlikehald og fornying av utstyrsparken. Sysselmannen disponerer store utstyr- og transportressursar, bl.a. terenggåande beltevogner, småbåtar, snøskuterar og

utstyr for oljeberedskap. Dette er nødvendig for å kontrollere og halde oppsyn med den 62 700 km² store øygruppa. Saman med helikopter og skip er utstyrsparken òg nødvendig for redningsberedskapen på øygruppa. I tillegg har Sysselmannen bl.a. òg mange representasjonsoppgåver.

I forslaget for 2005 er det inkludert midlar til ei stilling som teknisk konservator i samband med opninga av Svalbard forskingspark. Denne stillinga skal ivareta bl.a. konservering av kulturminnegjenstandar og etablere utstillingane i Svalbard museum. Dette er ein fagkompetanse Sysselmannen ikkje har i dag. Løyvinga inkluderer òg 0,5 mill. kr som tilskot til miljøvernarbeidet hos Sysselmannen, jf. omtale under punkt 4.1. Dette er prosjektmidlar som tidlegare vart utgiftsførte på Miljøverndepartementet kap. 1400, men som frå 2005 er overførte til Svalbardbudsjettet.

Justisdepartementet ber Stortinget samtykkje i at departementet i 2005 kan bestille varer for inntil

3 mill. kr ut over løyvinga som er gitt under kap. 5 post 01, jf. forslag til vedtak. Svalbardbudsjettet er i stor grad eit driftsbudsjett. Fullmakta er meint å

dekkje Sysselmannen sitt behov for større utstyrsinvesteringar over budsjetterminane.

Kap. 3005 Sysselmannen (jf. kap. 5)

Post	Nemning	Rekneskap 2003	(i 1 000 kr)	
			Saldert budsjett 2004	Forslag 2005
01	Diverse inntekter	259	200	200
02	Refusjonar m.v.	675	0	0
	Sum kap 3005	934	200	200

Kapitlet korresponderer med kap. 5 Sysselmannen. Inntektene på post 01 omfattar bøter, gebyr, inndragingar og inntekter ved auksjonar, sal av isbjørnskin og reinsdyrkjøtt. Bøter blir kravde inn av Statens Innkrevingssentral, men inntektsførte Sysselmannen. Sysselmannen mottok diverse refusjonar og får midlar stilte til disposisjon ved posteringsfullmakter. Omfanget av refusjonane varierer

frå år til år, og det er vanskeleg å gi eit presist overslag. Av praktiske grunnar blir det derfor budsjettert med 0 kr på post 02. Det er foreslått at Justisdepartementet får fullmakt til å overskride løyvinga under kap. 5 post 01 tilsvarande det inntektsførte beløpet under kap. 3005, post 02, jf. forslag til vedtak.

Kap. 0006 Sysselmannen si transportteneste (jf. kap. 3006)

Post	Nemning	Rekneskap 2003	(i 1 000 kr)	
			Saldert budsjett 2004	Forslag 2005
01	Driftsutgifter	48 379	59 550	62 200
	Sum kap 0006	48 379	59 550	62 200

Avstandane på Svalbard er store. Det finst ikkje vegsamband eller offentlege kommunikasjonsmiddel for intern transport mellom busetnadene og elles på øygruppa. For å kunne utøve det oppsynet som er nødvendig for å handheve norsk suverenitet, er Sysselmannen heilt avhengig av både helikopter og skip. Desse transportmidla er òg heilt nødvendige for ei effektiv politi- og redningsteneste, og for ambulanse- og sjuketransport, også utanfor Svalbard sitt territorialfarvatn. Transportmidla blir dessutan nytta til naturoppsyn og førebyggjande arbeid mot miljøkriminalitet. Utan helikopter og skip vil det ikkje vere mogleg å føre eit effektivt tilsyn med verneområde, kulturminne, jakt, ferdsel og turisme også i dei fjerne delane av øygruppa. I 2003 utførte Sysselmannen 22 søk- og redningsoppdrag og 19 ambulanseoppdrag. I dei fleste av desse nytta ein Sysselmannen sitt helikopter.

Kapitlet dekkjer stasjonering og drift av to tenestehelikopter. Sysselmannen inngjekk ein ny kontrakt med Airlift AS om leige av helikopterteneste frå 01.04.2004. Kontrakten gjeld leige av eit Super Puma AS 332 L1 AW SAR helikopter og eit AS 365 Dauphin N2 helikopter, begge med avansert redningsutstyr. Denne samansetjinga gir etter departementet si vurdering Sysselmannen stor fleksibilitet når ulike SAR (search and rescue)-oppdrag skal utførast. Samtidig er samansetjinga særst godt eigna i forhold til den kombinasjonsløyvinga det er lagt opp til på Svalbard. Helikoptra skal fungere både i rednings- og beredskapsoppdrag og som tenestehelikopter for Sysselmannen sine ulike oppdrag. Den nye avtala innebar auka kostnader samanlikna med den tidlegare leigeavtala. Auken i tildelinga for 2005 skuldast hovudsakleg heilårsverknaden av den nye helikopteravtala. Utleige til andre brukarar blir inntektsført Sysselmannen, jf. kap. 3006.

Vidare dekkjer kapitlet utgifter til leige av tenestefartøy med helikopterdekk. Justisdepartementet har ein kontrakt med Rana Ship Service AS om å leige inn eit fartøy (Nordsysse) omlag 7

månader kvart år. Dette skipet er eit isgåande fartøy og er svært viktig både i den generelle beredskapen og for oljevernberedskapen.

Kap. 3006 Sysselmannen si transportteneste (jf. kap. 6)

		(i 1 000 kr)		
Post	Nemning	Rekneskap	Saldert	
		2003	budsjett 2004	Forslag 2005
01	Leigeinntekter	1 026	1 100	1 100
02	Refusjonar	353	0	0
	Sum kap 3006	1 379	1 100	1 100

Kapitlet korresponderer med kap. 6 og viser venta inntekter og refusjonar ved utleige av dei transportmidla som Sysselmannen disponerer. Etter avtale med leverandørar av transporttenester, skal Sysselmannen ha inntektene/refusjonane dersom desse blir nytta av andre. Inntektene knyter seg til utleige til privat verksemd, mens refusjonar gjeld utleige til andre statlege institusjonar.

For å skilje mellom inntekter og refusjonar er det ein post 01 Leigeinntekter og ein post 02 Refusjonar under kap. 3006. Det blir foreslått løyvd 0 kr på post 02, då refusjonane varierer frå år til år og det er vanskeleg å gi eit presist overslag. Det blir foreslått at Justisdepartementet får fullmakt til å overskride løyvinga under kap. 6 post 01 tilsvarende det inntektsførte beløpet under kap. 3006, post 02, jf. forslag til vedtak.

Kap. 0007 Tilfeldige utgifter

		(i 1 000 kr)		
Post	Nemning	Rekneskap	Saldert	
		2003	budsjett 2004	Forslag 2005
01	Driftsutgifter	4 138	4 200	4 100
	Sum kap 0007	4 138	4 200	4 100

Løyvinga under denne posten er disponert av Justisdepartementet. Posten skal dekkje informasjonstiltak, støtte til utgreiingar, bokprosjekt og liknande, og mindre ikkje føresette utgifter.

Dei meirutgiftene Telenor har i samband med samfunnspålagte teletenester på Svalbard er dekte over denne posten. Dei årlege utgiftene utgjør 3,5 mill. kr. Sjå omtale under pkt. 4.5.

Kap. 0009 Kulturminnetiltak

		(i 1 000 kr)		
Post	Nemning	Rekneskap	Saldert	
		2003	budsjett 2004	Forslag 2005
01	Driftsutgifter	1 921	2 050	2 050
	Sum kap 0009	1 921	2 050	2 050

Kulturminnevernet er ein del av eit samla miljøvern på Svalbard og skal samle og ivareta kunn-

skap om kulturminne på øygruppa. I tillegg skal det tene til å verne, halde ved like og forvalte kul-

turminna i samsvar med forskrifter og vedtekne planar, og informere om Svalbard si kulturhistorie, og kulturmiljø og vernetiltak i tilknytning til dette.

Kulturminneplan for Svalbard 2001–2010 låg føre i 2001. Planen dannar grunnlaget for dei forvaltningsstrategiane det er lagt vekt på i kulturminnevernet for Svalbard. I 2005 skal kulturminneplanen evaluerast.

Arbeidet med undersøkingar i felt og registreringar fortset. I samsvar med kulturminneplanen blir det arbeidd med bygningsvern og med å avdekkje nedbrytingsmekanismar for å utvikle metodar for istandsetjing og vedlikehald. Det er òg viktig å føre vidare det haldningsskapande informasjonsarbeidet, bl.a. gjennom ein serie med informasjonshefte.

Miljøovervakingsystemet for Svalbard og Jan Mayen (MOSJ) er utvikla som eit verktøy for miljøforvaltninga på Svalbard. MOSJ hentar data frå ei rekkje lokalitetar på Svalbard og spenner over alle relevante temaområde. Sysselmannen sit i styringsgruppa for systemet og har òg ansvaret for å samle inn, arbeide vidare med og levere data om jakt, ferdsel, forsøpling og kulturminne.

Inkludert i planane om Svalbard forskingspark er òg etablering av eit kulturhistorisk magasin med laboratorium og verkstader, og eit miljøinformasjonscenter. Sysselmannen er i denne samanhangen tildelt midlar til ei stilling som teknisk konservator, jf. omtale kap. 5.

Kap. 0011 Bergmeisteren

(i 1 000 kr)				
Post	Nemning	Rekneskap 2003	Saldert budsjett 2004	Forslag 2005
01	Driftsutgifter	1 512	1 600	1 430
	Sum kap 0011	1 512	1 600	1 430

Bergmeisteren for Svalbard og Bergvesenet vart slått saman i 2003. I dag har Bergvesenet med Bergmeisteren for Svalbard hovudkontor i Trondheim, eit eige kontor og ei bergmeisterstilling på Svalbard. Det er for 2005 foreslått å løyve 1,4 mill.

kr til driftsutgifter. Reduksjonen skuldast i hovudsak innsparingar etter administrative tilpassingar i samband med samanslåing av dei to etatane. Sjå elles omtale av Bergmeisteren under pkt. 4.2.

Kap. 0017 Refusjon til Norsk Polarinstitutt

(i 1 000 kr)				
Post	Nemning	Rekneskap 2003	Saldert budsjett 2004	Forslag 2005
50	Refusjon	2 450	2 700	2 700
	Sum kap 0017	2 450	2 700	2 700

For 2005 er det foreslått å løyve 2,7 mill. kr over kap. 17. Det meste av budsjettmidlane til instituttet si verksemd på Svalbard blir dekte over Miljøverndepartementet sitt budsjett, kap. 1471. Refusjonen

til Norsk Polarinstitutt over Svalbardbudsjettet skal gi delvis dekning for oppgåver instituttet utfører på Svalbard for andre enn miljøforvaltninga, jf. pkt. 4.1.

Kap. 0018 Fyr og radiofyr

(i 1 000 kr)

Post	Nemning	Rekneskap 2003	Saldert budsjett 2004	Forslag 2005
01	Driftsutgifter	3 285	3 350	3 350
	Sum kap 0018	3 285	3 350	3 350

Løyvinga skal dekkje utgifter til innkjøp og vedlikehald til navigasjonshjelpemiddel for sjø- og lufttrafikken, bl.a. 11 fyrlykter, 27 navigasjonslys, 12 seglingsmerke, og 2 radarfyr. Anlegga er drivne og haldne ved like av Norsk Polarinstitutt. Fyrtenesta er kombinert med instituttet si ekspedisjonsverk-

semd på Svalbard, slik at transportkostnadene blir reduserte. Kapitlet dekkjer lønnskompensasjon for engasjert personell, driftsutstyr, bl.a. batteri, fyr-lamper og anna teknisk utstyr, og utgifter knytte til synfaringane.

Kap. 0019 Staten sine bygningar på Bjørnøya og Hopen

(i 1 000 kr)

Post	Nemning	Rekneskap 2003	Saldert budsjett 2004	Forslag 2005
01	Driftsutgifter			5 450
	Sum kap 0019			5 450

Det er frå 2005 oppretta eit nytt kapittel: kap. 19 Staten sine bygningar på Bjørnøya og Hopen. Målet er å synleggjere utgiftene til husleige for staten sine bygningar der. Løyvinga på kapitlet er overført frå kap. 20 Staten sine bygningar i Longyearbyen. Dei meteorologiske stasjonane på Bjørn-

øya og Hopen vart innlemma i den statlege husleigeordninga frå 01.01.2004. Drifts- og vedlikehaldskostnader for eigedommane blir derfor dekte over Moderniseringsdepartementet kap. 2445 Statsbygg.

Kap. 0020 Staten sine bygningar i Longyearbyen (jf. kap. 3020)

(i 1 000 kr)

Post	Nemning	Rekneskap 2003	Saldert budsjett 2004	Forslag 2005
01	Driftsutgifter	12 365	19 113	13 756
45	Større utstyrsinnkjøp og vedlikehald, <i>kan overførast</i>	630	950	900
	Sum kap 0020	12 995	20 063	14 656

Post 01 Driftsutgifter

Løyvinga skal dekkje utgifter til vedlikehald og drift av bygningsmassen som ikkje er innlemma i den statlege husleigeordninga, slik som inventar, lys, fjernvarme, vatn, avløp, renovasjon, vegar og veglys. Vidare skal den dekkje lønn og drift for lokaladministrasjonen til Statsbygg. Det vart i 2003 utført 8,8 årsverk ved kontoret til Statsbygg i Long-

yearbyen, av dette 5,3 årsverk som er dekte over kap. 20.

Utgiftene til husleige for Svalbard kyrkje er overførte til kap. 1 Svalbard kyrkje, jf. omtale under kap. 1. Utgiftene til husleige for dei meteorologiske stasjonane på Bjørnøya og Hopen er overførte til kap. 19 Staten sine bygningar på Bjørnøya og Hopen, jf. omtale under kap. 19. Forslaget til løyving på kap. 20 er redusert tilsvarende.

Post 45 Større utstysinnkjøp og vedlikehold, kan overføres

Løyvinga skal gå til ekstraordinært vedlikehold av hyblar/husvære.

Kap. 3020 Staten sine bygningar i Longyearbyen (jf. kap. 20)

(i 1 000 kr)

Post	Nemning	Rekneskap	Saldert	Forslag 2005
		2003	budsjett 2004	
01	Inntekter	3 908	3 740	3 440
	Sum kap 3020	3 908	3 740	3 440

Kapitlet korresponderer med kap. 0020. Inntektene refererer seg til inntekter frå statlege selskap og etatar som Telenor, Posten, Avinor, Norsk Polarinstitutt og sjukehuset. Alle desse deltek i bustadpoolen som vart oppretta i 2001. Kap. 3020 omfattar også mindre inntekter frå sal av kassert

materiell og utstyr, pluss inntekter frå overnattningar på Statsbygg-riggen. Reduksjonen på kapitlet skuldast i hovudsak tap av inntekt på bakgrunn av sal av «Blåhuset» til Telenor Svalbard, og tap av inntekter fordi enkelte bustader står tomme.

Kap. 0022 Likningsforvaltninga for Svalbard

(i 1 000 kr)

Post	Nemning	Rekneskap	Saldert	Forslag 2005
		2003	budsjett 2004	
01	Driftsutgifter	1 877	2 200	2 155
	Sum kap 0022	1 877	2 200	2 155

Forslaget til løyving skal gå til lønns- og driftsmidlar for likningskontoret i Longyearbyen. Kontoret har to tilsette i åremål. Løyvinga skal òg dekkje utgifter til likningsnemnda og overlikningsnemnda for Svalbard, og utgifter til fagleg og administrativ bistand og oppfølging frå Troms fylkesskattekontor. Reduksjonen i løyvinga i 2005 skuldast i stor

grad at det i 2004 vart gitt ekstra midlar til dekking av utgifter ved tilsetjing av ny likningssjef, og flytteutgifter knytte til dette.

Mål- og resultatstyring av likningskontoret skjer innafor det ordinære mål- og resultatstyrings-systemet som til ei kvar tid er fastsett for likningsforvaltninga på Svalbard.

Kap. 3030 Skattar og avgifter

(i 1 000 kr)

Post	Nemning	Rekneskap 2003	Saldert budsjett 2004	Forslag 2005
70	Skattar m.m.	72 584 ¹	41 100	50 000
71	Utførselsavgift	1 380	3 100	3 500
72	Utmålsgebyr, årsavgift	1 065	1 000	1 090
	Sum kap 3030	75 029	45 200	54 590

¹ Inkludert i rekneskapalet for 2003 er ei omfordeling frå folketrygda til Svalbard for åra 1999–2002 i samband med ein ny rutine om fordeling av skatt og trygdeavgift mellom Svalbard og folketrygda.

Post 70 Skattar m.m.

Post 70 gir eit overslag over venta skatteinntekter frå Svalbard for 2005. Det er venta ein auke i skatteinngangen samanlikna med skatteoverslaget for 2004. Dette skuldast generelt auka aktivitet, og dessutan at 2 pst. auke i skatteprosenten på lønnsinntekter og pensjon vedteke for 2004 vil slå inn med full verknad i 2005.

Post 71 Utførselsavgift

Utførselsavgift blir kravd inn i medhald av lov 17. juli 1925 om avgift av kol, jordoljer og andre mineral og bergarter som blir utførte frå Svalbard. Satsane for berekning av avgift til statskassa av kol som blir utført frå Svalbard vart endra med verknad frå 01.01.2004.

Inntektene frå utførselsavgifta er avhengig av utskipa kvantum av kol og kolprisen på verdsmarknaden. Venta inntekt er om lag 3,5 mill. kr.

Post 72 Utmålsgebyr, årsavgift

Utmål er eit avgrensa område der utmålshavaren for ein gitt periode har einerett til å utnytte geologiske ressursar. Inntektene under denne posten er knytte til avgift ved krav om og vidareføring av utmål som er nedfelte i Bergverksordninga. Årsavgifta for å vidareføre eit utmål er kr 6 000.

Det vart i 2003 tildelt 7 nye utmål. Pr. januar 2004 vart det vidareført 380 utmål, av desse 219 avgiftspliktige.

Med bakgrunn i fredinga av delar av Svalbard hausten 2003 har Nærings- og handelsdepartementet, i samråd med dei andre departementa dette vedkjem, redusert avgifta for utmål som ligg i verna område. Det er ikkje rimeleg å krevje full avgift når vernet fører til at aktivitet i utmåla ikkje kan gjennomførast. Utmålsavgifta er sett til 1 500 kr i året pr. utmål. Etter ei førebels oversikt gjeld dette 50 utmål. For utmåla i Øvre Reindalen skal det framleis betalast full avgift då det er opna for bergverksaktivitet i desse utmåla.

I forslaget for 2005 er det lagt til grunn at talet på avgiftspliktige utmål blir uforandra i forhold til 2004.

Kap. 3035 Tilskot frå statsbudsjettet

(i 1 000 kr)

Post	Nemning	Rekneskap 2003	Saldert budsjett 2004	Forslag 2005
70	Tilskot	70 412	119 213	135 915
	Sum kap 3035	70 412	119 213	135 915

Dette inntektskapitlet tilsvare det tilskotet som er foreslått løyvd på Justisdepartementet sitt budsjett kap. 480 Svalbardbudsjettet post 50 Tilskot. Løyvinga skal dekkje underskotet på svalbardbudsjettet. Foreslått løyving er auka samanlikna med vedteke budsjett for 2004. Dette skul-

dast i hovudsak løyvingar i samband med etablering av Svalbard forskingspark, samt heilårsverknad av ny helikopteravtale for Sysselmannen. Løyvinga er justert for prisomrekning og auka skatteanslag.

Justis- og politidepartementet

tilrår:

1. I St.prp. nr. 1 om Svalbardbudsjettet for år 2005 blir dei summene førde opp som er nemnde i eit framlagt forslag:

a. Sum utgifter	kr	195 245 000
b. Sum inntekter	kr	195 245 000

Forslag til vedtak om løyving av utgifter og inntekter for administrasjonen av Svalbard for budsjetterminen 2005

I Utgifter:

Kap.	Post	Svalbardbudsjettet	Pr. post Kr	Sum kap Kr
0001		Svalbard kyrkje		
	01	Driftsutgifter	3 144 000	3 144 000
0002		Tilskot til kulturelle formål m.m.		
	70	Tilskot til velferdsarbeid på Svalbard	960 000	960 000
0003		Tilskot til Longyearbyen lokalstyre		
	70	Tilskot til Longyearbyen lokalstyre	66 810 000	66 810 000
0005		Sysselemanden (jf. kap. 3005)		
	01	Driftsutgifter	26 240 000	26 240 000
0006		Sysselemanden si transportteneste (jf. kap. 3006)		
	01	Driftsutgifter	62 200 000	62 200 000
0007		Tilfeldige utgifter		
	01	Driftsutgifter	4 100 000	4 100 000
0009		Kulturminnetiltak		
	01	Driftsutgifter	2 050 000	2 050 000
0011		Bergmeisteren		
	01	Driftsutgifter	1 430 000	1 430 000
0017		Refusjon til Norsk Polarinstitutt		
	50	Refusjon	2 700 000	2 700 000
0018		Fyr og radiofyr		
	01	Driftsutgifter	3 350 000	3 350 000
0019		Staten sine bygningar på Bjørnøya og Hopen		
	01	Driftsutgifter	5 450 000	5 450 000
0020		Staten sine bygningar i Longyearbyen (jf. kap. 3020)		
	01	Driftsutgifter	13 756 000	

Kap.	Post	Svalbardbudsjettet	Pr. post Kr	Sum kap Kr
	45	Større utstysinnkjøp og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	900 000	14 656 000
0022		Likningsforvaltninga for Svalbard		
	01	Driftsutgifter	2 155 000	2 155 000
		Sum Svalbardbudsjettet		195 245 000
		Sum departementet sine utgifter		195 245 000

Inntekter:

Kap.	Post	Svalbardbudsjettet	Pr. post Kr	Sum kap Kr
3005		Sysselmannen (jf. kap. 5)		
	01	Diverse inntekter	200 000	200 000
3006		Sysselmannen si transportteneste (jf. kap. 6)		
	01	Leigeinntekter	1 100 000	1 100 000
3020		Staten sine bygningar i Longyearbyen (jf. kap. 20)		
	01	Inntekter	3 440 000	3 440 000
3030		Skattar og avgifter		
	70	Skattar m.m.	50 000 000	
	71	Utførselsavgift	3 500 000	
	72	Utmålsgebyr, årsavgift	1 090 000	54 590 000
3035		Tilskot frå statsbudsjettet		
	70	Tilskot	135 915 000	135 915 000
		Sum Svalbardbudsjettet		195 245 000
		Sum departementet sine inntekter		195 245 000

Forslag til vedtak om formues- og inntektsskatt til Svalbard for inntektsåret 2005

II

§ 1 Bruksområde for vedtaket

Dette vedtaket gjeld forskotsutskrivning og endeleg utskrivning av skatt på formue og inntekt for inntektsåret 2005 etter føresegnene i lov av 29. november i 1996 nr. 68 om skatt til Svalbard.

Skattepliktige som nemnde i skattebetalingslova § 1, jf. § 2, og svalbardskattelova § 5-1 første ledd, skal betale forskot på formues- og inntektsskatt til Svalbard for inntektsåret 2005. Ved utrekninga og innbetalinga gjeld føresegnene i dette vedtaket og i skattebetalingslova.

§ 2 Skatt på formue

Skatt på formue blir utrekna etter desse satsane:

- a) Personleg skattepliktig og dødsbu:
 - 0,0 pst. av dei første kr 140 000 av stipulert formue
 - 0,9 pst. av dei neste kr 400 000
 - 1,1 pst. av det overskytande beløpet
- b) Selskap og samanslutning som nemnt i skattelova § 2-36 andre ledd, og som ikkje er friteke for formuesskatteplikt etter skattelova kapittel 2:
 - 0,0 pst. av dei første kr 10 000 av stipulert formue
 - 0,3 pst. av overskytande beløp

§ 3 Skatt på inntekt

Skatt på inntekt blir utrekna etter desse satsane:

- a) Inntekt som blir skattlagt ved likning etter svalbardskattelova § 3-1:
 - 10 pst. av alminneleg inntekt
 - Personlege skatteytarar skal ha eit frådrag i alminneleg inntekt på kr 10 000
- b) Inntekt som blir skattlagt ved lønnstrekk etter svalbardskattelova § 3-2:
 - 8 pst.

§ 4 Avrundingsreglar

Ved utrekning av skatt ved likning skal stipulert formue avrundast nedover til næraste heile 1000 kroner, og inntekt avrundast nedover til næraste heile 100 kroner.

Ved utrekning av skatt ved lønnstrekk skal inntekta avrundast nedover til næraste heile krone.

§ 5 Kapitalavkastningsraten for fastsetjing av personinntektsdel av nærings- og selskapsinntekt (deling).

Kapitalavkastningsraten som nemnt i skattelova § 12-13 tredje ledd, jf. svalbardskattelova § 3-1, skal vere den same som Stortinget har vedteke skal gjelde på det norske fastlandet.

§ 6 Normalrentesatsen for rimeleg lån i arbeidsforhold

Normalrentesatsen som nemnd i skattelova § 5-12 fjerde ledd, jf. svalbardskattelova §§ 3-1 og 3-2, skal vere den same som Stortinget har vedteke skal gjelde på det norske fastlandet.

Forslag til vedtak om bestillingsfullmakt for budsjetterminen 2005

III
Bestillingsfullmakt

den totale løyvinga som er gitt under kap. 5, post 01 på svalbardbudsjettet.

Stortinget samtykkjer i at Justisdepartementet i 2005 kan bestille varer for inntil kr 3 mill. ut over

Forslag til vedtak om meirinntektsfullmakt for budsjetterminen 2005

IV
Meirinntektsfullmakter

1. kap. 5, post 01, tilsvarende det inntektsførte beløpet under kap. 3005, post 02
2. kap. 6, post 01, tilsvarende det inntektsførte beløpet under kap. 3006, post 02

Stortinget samtykkjer i at Justisdepartementet i 2005 kan overskride løyvinga under

Forslag til vedtak om avgift av kol som blir utført frå Svalbard for budsjetterminen 2005

V

For budsjetterminen 2005 skal det svarast avgift til statskassen av kol som blir utført frå Svalbard, etter følgjande satsar:

1,0 % av verdien for dei første 100 000 tonna,
0,9 % av verdien for dei neste 200 000 tonna,
0,8 % av verdien for dei neste 300 000 tonna,

0,7 % av verdien for dei neste 400 000 tonna,
0,6 % av verdien for dei neste 500 000 tonna,
0,5 % av verdien for dei neste 600 000 tonna,
0,4 % av verdien for dei neste 700 000 tonna,
0,3 % av verdien for dei neste 800 000 tonna,
0,2 % av verdien for dei neste 900 000 tonna,
0,1 % av verdien for dei neste 1 000 000 tonna.

Vedlegg 1**Oversikt over forslag til utgifter på Svalbard som blir dekte over statsbudsjettet for 2005**

(1000 kr)

Kap.	post		Rekneskap 2003	Saldert budsjett 2004	Forslag 2005
<i>Utdannings- og forskingsdepartementet</i>					
222	01	Statens grunnskular og grunnskuleinter- nat – Longyearbyen skule, driftsutgifter	21 234	23 200	25 000
281	01	Fellesutgifter for universitet og høgskular – driftsutgifter	45 400	555	0
281 ¹	74	Fellesutgifter til universitet og høgskular – tilskot UNIS		44 094	77 668
283 ²	01	Meteorologisk institutt, drift av stasjonane på Bjørnøya og Hopen og værte- nesta på Svalbard lufthamn	10 640	10 780	10 185
285 ³	52	Noregs forskingsråd	5 500	15 500	6 500
286 ⁴	50	Fondet for forskning og nyskaping, satsing på polarklimaforskning	7 500	7 500	7 500
<i>Kultur- og kyrkjedepartementet</i>					
320	74	Tilskot til faste tiltak under Norsk kultur- råd	127	130	132
326	78	Forskjellige faste tiltak	142	148	150
335	71	Produksjonstilskot ⁵	233	247	247 ⁵
<i>Kommunal- og regionaldepartementet</i>					
502	01	Valutgifter	100	0	100
551	55	Etablerarstipend	0	0	0
552	72	Nasjonalt samarbeid for regional utvik- ling	3 000	2 000	2 000
<i>Helse- og omsorgsdepartementet</i>					
732	01	Basistilskot Helse Nord RHF	3 469	5 222	5 222

(1000 kr)

Kap.	post		Rekneskap 2003	Saldert budsjett 2004	Forslag 2005
<i>Barne- og familiedepartementet</i>					
844 ⁶	70	Kontantstøtte		505	442
845 ⁶	70	Barnetrygd		4 200	4 222
856	60	Barnehagar	4 478	4 946	5 107
<i>Nærings- og handelsdepartementet</i>					
937	71	Tilskot Svalbard Reiseliv AS	2 000	2 000	2 000
953	70	Tilskot Kings Bay AS	13 000	13 000	13 000
<i>Miljøverndepartementet</i>					
1410 ⁷		Polarforskning og miljøovervaking	11 500	12 500	12 000
1427		Direktoratet for naturforvaltning	1 305	1 125	1 125
1465 ⁷		Statens kartverk	8 920	8 000	6 500
1400 ⁸		Tilskot til Sysselmannen sitt miljøvernarbeid	703	500	
1471		Norsk Polarinstitut	51 000	51 000	51 000
<i>Moderniseringsdepartementet</i>					
2445	24	Longyearbyen sjukehus	146	175	180
2445	24	Skulebygningar, Longyearbyen	2 448	759 ⁹	770
2445	24	Svalbard kyrkje	0	1 500 ⁹	120
2445	24	Meteorologiske stasjonar, Bjørnøya	0	993 ⁹	600
2445	24	Meteorologiske stasjonar, Hopen	0	200 ⁹	100
2445	24	Sverdrupstasjonen, Ny-Ålesund	0	0	50
<i>Arbeids- og sosialdepartementet</i>					
640	01	Arbeidstilsynet	291 ¹⁰	260	300

(1000 kr)

Kap.	post		Rekneskap 2003	Saldert budsjett 2004	Forslag 2005
<i>Justisdepartementet</i>					
1571		Direktoratet for samfunnstryggleik og beredskap ¹¹	128	130	130
<i>Samferdselsdepartementet</i>					
1370	70	Kjøp av posttenester ¹²	11 000	11 000	7 000
Sum			204 264	222 169	239 350

¹ I budsjettet for 2003 fekk UNIS løyvd 3,4 mill. kr over kap. 281 post 01 til kjøp av to bustader.

² Beløpet er eit overslag. Størsteparten av utgiftene til flyvêrteneste, stipulert til 680 000 kr i 2005, blir refunderte av Avinor.

³ Over kap. 285 post 52 er det òg løyvd midlar til den norske EISCAT-kontingenten. Delar av denne kontingenten går til drift av EISCAT-radaren i Longyearbyen. I tillegg blir det løyvd program- og prosjektmidlar som blir fordelte gjennom søknadsprosessar i Noregs forskingsråd over dette kapitlet. Av løyvinga for 2004 gjeld 10 mill. kr tilskot til bygginga av Marinlaboratoriet i Ny-Ålesund.

⁴ Basert på at om lag 30 pst. av satsinga på polar klimaforskning finansiert over Forskingsfondet er direkte knytt til Svalbard.

⁵ Beløpet under kap. 335 Pressestøtte, post 71 gjeld tilskot til Svalbardposten. Beløpet blir endelig utrekna pr. oktober inneverande år med utgangspunkt i opplagstal.

⁶ Det føreligg ikkje rekneskapstal for 2003 (RTV), då utbetalingane er knytte til heimstadskommune.

⁷ Beløpa er overslag over kor stor del av ei større løyving som gjeld tiltak på Svalbard.

⁸ Tidlegare vart det løyvd prosjektmidlar til Sysselmannen si miljøvernnavdeling over Miljøverndepartementet sitt budsjett. Desse midlane på til saman 0,5 mill. kr er overførte til Svalbardbudsjettet for 2005.

⁹ Overført til husleigeordninga frå 01.01.2004.

¹⁰ Det totale budsjettframlegget for 2003 var på kr 260 000. Rekneskapen viser eit meirforbruk på kr 31 191.

¹¹ Direktoratet for samfunnstryggleik og beredskap vart oppretta 01.09.2003. Det tidlegare direktoratet for brann- og eltryggleik vart ein del av dette direktoratet.

¹² Kjøp av ulønnsame posttenester på Svalbard utgjer berre ein del av ei større løyving til kjøp av ulønnsame posttenester over kap. 1370, post 70. Nedgangen skuldast i hovudsak at Posten ikkje lenger praktiserar same portosatsar på pakkepost til og frå Svalbard som på pakkepost elles i Noreg.

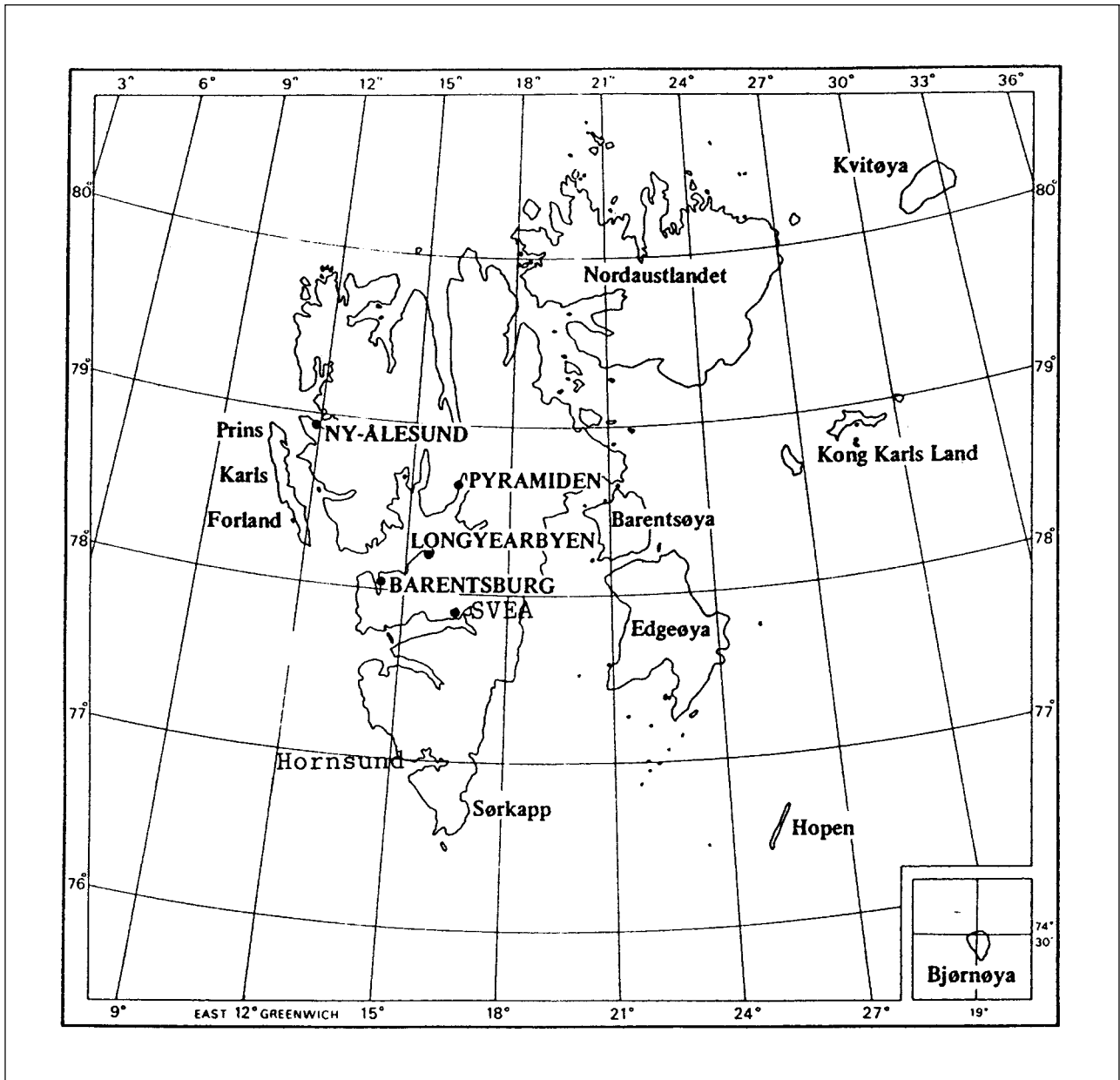
Vedlegg 2**Oversikt over forslag til inntekter til Svalbard som inngår
i statsbudsjettet for 2005**

(1000 kr)

Kap.	post	Rekneskap 2003	Saldert budsjett 2004	Forslag 2005	
<i>Moderniseringsdepartementet</i>					
2445 ¹	24	Statsbygg, leigeinntekter	7 707	8 401	18 093
<i>Justisdepartementet</i>					
		Direktoratet for samfunnstryggleik og beredskap ²	60	70	70
		Sum	7 767	8 471	18 163

¹ Husleige i form av avkastning på kapital (Investeringar med Statsbygg sine fullmaktsmidlar på Svalbard).

² Direktoratet for samfunnstryggleik og beredskap vart opprette 01.09.2003. Det tidlegare direktoratet for brann- og eltryggleik vart ein del av dette direktoratet.

Vedlegg 3**Kart over Svalbard**

Figur 3.1